

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
909 N. Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

Вересень

8

September

1960

Гуцулка з веретеном

НАШЕ ЖИТТЯ

P. XVII. ВЕРЕСЕНЬ Ч. 8

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпняРедагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Кекилія Гардецька, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуняк, Марта Тарнав-
ська і Марія Юркевич.Листування й передплату вислати
на адресу:909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.Річна передплата в ЗДА й Канаді
від січня 1959 \$4.00
Піврічна передплата \$2.50
Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.
Поодиноке число 45 центів

Зміст:

Марійка Пдгір'янка: **
Наталя Забіла: **
Перед нами — діти
Л. Б.: Напередодні
П. Кізко: Письменниці в Україні
С. Парфанович: На Чорному Острові
В. Ч.: Жіночі прізвиська
Зірка: Хто увійде до Білого Дому?
Г. Франко-Ключко: Шляхом віків
Л. Буря: У розмові з секретаркою
СУСТА
Л. Б.: Пам'яті талановитої вчительки
Ната: „Заощадила“
М. Яримович: І ми маємо свій хор
О. Бойко-Сулима: Під знаком Свято-
вого Євхаристійного Конгресу
Л. Бурачинська: Літературний Конкурс
СФУЖО
Український Золотий Хрест
Український Жіночий Союз
Р. Коцик: Про культуру цибулькових
рослин
д-р Н. Сороківська: Здоровий
порадник
А. Сивуляк: Для щоденного вжитку
О. Цегельська: Сяня
Вуйко Квак: Смердюх
В. Гродська: Невідкладні справи
Р. Завадович: Маленька
При громадській роботі
В. Вовк: Вітражі

OUR LIFE

VOL. XVII SEPTEMBER No. 8

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
Phone MA 7-7945Subscription in the United States
of America \$4.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$4.00
per year, half year \$2.50. Subscription
in England 1¼ pound sterling, per
year. Subscription in Australia 2
pound sterling per year. Subscription
in France 10 n. fr., per year.Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 45 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

ФРАНЦІЯ:

Mme. Anna Pasternak
16, rue de 5 Diamants
Paris 13e
France

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Billborough Estate
Nottingham, England

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Supply"
Australia
1 Barwon St.,
Glenroy, W9, VictoriaВже вийшло з друку:
Ірина Павликовська
НА ГРОМАДСЬКИЙ ШЛЯХ
Нарис історії жіночого руху
Багато ілюстрована книжка.
Ціна 1 дол.
замовляти в Централі СУА.Світлина на обгортці:
Гуцулка з веретеном

НА ТЕРЕНІ СУА

Окружні Ради і Відділи СУА пові-
домили нас про такі імпрези:

11. вересня — Продажа Осінніх Ка-
пелохів у Домі СУА — 52 Від-
діл у Філадельфії.
25. вересня — Показ Моді — 22
Відділ СУА у Шикагу.
25. вересня — Окр. З'їзд СУА в Бо-
фало.
29. жовтня — Окр. З'їзд і 35-ліття
СУА у Клівленді.
20. листопада — 35-ліття СУА —
Окр. Рада СУА у Дітроїті.
26. листопада — 35-ліття СУА у Нью
Йорку.

КРІЗЬ НОВІ ФІЛЬМИ

Вічний вальс (The Eternal
Waltz).Життєпис Йогана Штравса, що
змальовує його закохання, а все
під звуки його музики... Не їдждж стокроток — Don't Eat Up
The Daisies. Грають Доріс Дей і Да-
вид Нівен.Мила й дотепна історія подружжя
мистецького критика, що заплутуєть-
ся у протиріччях своєї кар'єри. Оба
чолові артисти незрівняні.Останні дні Помпеїв — The Last
Days of Pompeii. Грає Стів Рівс.Переслідування християн сплетене
тут із могутньою елементарною ка-
тастрофою. Цікаво виведені побутові
сцени. Рівс як звичайно незрівняний
у ролі римлянина.Крижана Палата — Ice Palace, за
романом Едні Фербер. Грають Керо-
лін Джонс і Роберт Раєн.Історія розвитку Аляски пов'язана з
життєвим шляхом двох піонерів. Чу-
дові краєвиди і світлини з життя ес-
кімосів доповнюють картину.

ІЗ ЛИСТІВ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

Залучую переказ на 4 дол. як перед-
плату на Наше Життя, яке що далі, то
краще й цікавіше. Цікаво й радісно
дочекатися його! Признання і честь
Ред. Колегії!

Іванна СКОПЛЯК

Додати більше сторінок

Журнал із кожним роком кращає,
як змістом, так і мовно. Тішуся, що
маєте багато дописувачок. Можливо
треба б збільшити Наше Життя, тобто
додати більше сторінок.

Валентина ЄРМОЛЕНКО

Наше Життя

РІК XVII.

ВЕРЕСЕНЬ, 1960

ЧИСЛО 8

* * *

Бескиде, Бескиде, Бескидовий краю,
Хто тебе не бачив, той не бачив раю.

Бескиде, Бескиде, Бескидові пути,
Не можу, Бескиде, за тебе забути.

Один раз забуду, а згадаю десять,
Як твої вершечки під блакитом висять.

Як твої струмочки у безоднях трають,
Як бистрі соколи над ними літають.

Бескиде, Бескиде, у зімлі, у цвіті,
Не можу забути, який ти був в літі.

Як в тобі гуділа кожніська стежина,
Кудою ходила юнацька дружина.

Ходили там хлопці, ходили дівчата;
Палала до неба юнацька ватра.

Відбилось на хмарах багряно, криваво,
Бескиде, Бескиде, Бескидова славо!

1935

Марійка Підгір'янка

* * *

За Дінцем молодшії тумани,
Чорний бір в туманах за Дінцем.
Це вже осінь синя над ланами
Підвела заплакане лице.

Це вже осінь лине над стернями
Тільки сльози-роси на траві,
Тільки вітер буряно і тьмяно
Дрібно сіє зерна дощові.

На стерні забутее колосся,
Загубилась стежка в даліні...
Я люблю прозору синю осінь,
Поцілунки буйно-вітряні.

На сухих, похилих, жовтих травах
Голубим мереживом — роса.
Тихо ходить жовтень золотавий
В мовчазних, зажурених лісах.

Зміїв, 1926

Наталія Забіла

Перед нами — діти

Зустрічаємо новий шкільний рік. На думку про це появляється в нас певне нервово піднесення, бо ж треба буде відкритими очима глянути на проблеми з тим зв'язані, на обов'язки, працю, труднощі. День за днем приходять шкільні дні і здавалося б, що ж нового тут? Річ однак у тім, що тут завжди і є саме те нове і неповторне тим, що тоді в центрі наших зацікавлень стають діти і формування їхньої духовости. Діти наші, — ті живі, ніжні душі, свідомо чи підсвідомо чекають від нас поживи, поради, настанови. Тому в цьому і завдання наше і обов'язок — дати від себе те, що потрібно дитині від нас.

На те, щоб задовольнити дійсні потреби дитини, щоб відповісти вповні вимогам, які ставить до нас саме життя, мусимо знайти в собі силу прийняти його визов. Застановитися над тим, що потрібне нашим дітям і з чим нам прийти до них.

Нашим дітям потрібна можливість свобідного розвитку і росту, це є — розвивати свою власну індивідуальність і знаходити себе в чужому довкіллі. Розгляньмо це ближче.

Найлегше все йде дитині, що попала в чуже оточення — англійське, французьке чи інше і прямо зжилася з ним; стала однією цяточкою в великій масі. Якщо б ми з цим станом погодились, то порівняльно невеликі були б обов'язки батьків — здобувати матеріальні засоби для життя й навчання дитини, створити для неї догідні матеріально-побутові умовини. Майже все інше прийшло б з довкілля — школи, товариства. Таке ставлення справи зустрічаємо часом у німців, ірландців чи інших емігрантів, особливо тих, що мають свої держави в Європі. Ці групи — це тільки горстки народу, що не важать у долі своїх націй. Від нас же життя вимагає іншого підходу. Ми мусимо зберегти наших дітей для української нації і ми повинні з любови до них дати їм змогу вповні виявити свої сили, свою обдарованість, увійти повноцінними одиницями з власним українським обличчям у духове життя світу.

Про те — як нам, матерям і виховницям підходити до цієї справи — треба нам серйозно застановитись. Багато скаже нам природній материнський інстинкт, що найкраще вказує підхід до власної дитини. Але допоможуть нам досвід педагогів і лікарів, статті на виховні теми, обмін думок на Виховному Семінарі, на сходинах Відділів. Та й на сторінках нашого журналу раз-у-раз будемо до того повертатись.

Наші проблеми

Напередодні

Щодня нові вістки про забурення в Конгу осягають нас. Там ллється кров, шириться знищення, лідиюють голову темні сили. Від них здригається цілий континент. Кудюю підуть шойно визволені народи?

Бачимо, як воно виглядає в випадку Куби. Там кипить, немов у китлі. Недавній спротив католицької Церкви показав, у якій мірі вже поступила пропаганда безбожництва. Важкі струси чекають цю країну.

Живемо в часі великих переворотів. І хоч тут, в індустріалізованій країні, і в нашому щоденному житті не відчуваємо цього, проте в цілому світі йде важке змагання. Великі сили наїжились проти себе. Кожна з них іде за гаслами свого ідеалу, рішена боротись до останнього.

Правда, у щоденному поспіху, не дуже пригадуємось над тим. Стільки в нас інших клопотів! Боротьба за прожиток вимагає всіх наших сил. А в ній нераз переплутуємо більші речі з меншими і тоді наша розвага стає важнішою від громадського обов'язку, а невдача гостина може зіпсувати нам добрий настрій. Що десь там далеко гинуть люди, кривдять жінок і дітей — це не так швидко доходить нам до свідомости. Бо воно — як у казці — за семи горами, за семи морями...

Але казку про сім гір і сім морів само життя перенесло у нашу дійсність. Вже маємо „чародійні лямки“, що просвітлюють простори, вже маємо „чародійні килимки“, що переносять нас на інші континенти. Світ уже не переділений „морями й горами“, а творить велике одне ціле. І від того, як поведе себе одна частина, залежатиме хід справ у другій.

Хіба, спитаєте, це від нас залежить? Отой великий змаг, що точиться у світі, опертий на ідеологічних, суспільних та економічних течіях, і поодинокі люди не може мати на те впливу.

Та бувають ситуації, коли й поодинокі люди перевертають колесо історії. Не говорю про тих, що якимсь незвичним ділом звертають на себе увагу людства. Не кожному суджено перелітати Атлантийський океан, як Ліндберг, або відзначитись шляхетністю, як Швайцер. Але кожен може з надумою й увагою стати до великого свого обов'язку — вибору президента США.

Так, і від нас це залежить! Хоч ми й невелика національна група в цій могутній країні, проте й наш голос тут заважить. Наша думка підтримає передвиборчу боротьбу, а наш голос скріпить її.

Довга неволя не усвідомила нам значення громадських привілеїв. Лише зрідка користувались ми правом вибору і то в недосконалої формі або й під примусом. Тому вдаряє нас тільки галас виборчої кампанії та пов'язана з тим сенсація. Замало вглиблюємось у значення того акту для дальшої політики США й цілого світу.

Попробуйте лише вдуматись! Адже президент Злучених Держав має більші можливості правити, ніж інші, коли згадати про нечисленних тепер конституційних монархів! Дарма, що вибраний у демократичній державі й лиш на чотири роки (може саме тому!). Не тільки він сам, але й група людей, що їх він притягає до співпраці. Тому треба зробити собі ясний образ, хто — оба кандидати й що вони з себе уявляють. Треба познайомитись із платформою їх партій, пізнати їх політичне й особисте життя, послухати їх виступу.

В Америці є 55 мільонів виборців-жінок. Статистика виказала, що тільки 57,6% їх користується своїм правом. Дарма, що наслідки правління їх однаково торкаються, як і чоловіків.

Тому будім живе відчуття політичної дійсности в нашій родині, на місці праці. Дискутуймо про одне й друге, пов'язане з вибора-

НОВІ КНИЖКИ

Меланія Кравців: Калейдоскоп. Оповідання, Торонто 1960. Накладом В-ва „Гомін України“. Обгортка роботи Б. Стебельського. Ст. 134. Цікна 2 дол.

Авторка „Дороги“ подарувала нам збірку оповідань. Це все картини з часу останньої війни, що прокотилась по наших землях. Немов нанизуючи події й факти бачимо поруч себе різні постаті того часу: зв'язкову Галю, що духом виконала останній наказ, прокурора Найду, що в тюрмі знайшов свого брата; дурного Федя, що двічі врятував ціле село. Окремо накреслила авторка картини з еміграції в уступі „Злидні ізгоїз“. А трагічна постать старої Демчихи в нarisі „Подзвінне“ завершує силою свого виразу цю збірку.

Кожне з цих оповідань вміщує в собі цілий світ терпінь і боротьби.

Леонід Мосендз: Останній пророк. Літ. редакція і вступна стаття Б. Кравцева. Графічне оформлення Мирона Левицького. Торонто, 1960: Стор. 456. Ціна 4,50 дол.

Подібно як Франко і Леся Українка, Леонід Мосендз сягнув за сюжетом в історію боротьби Ізраїля. Зацікавила його постать Егоханана, „останнього пророка“, що провістив прихід Месії. Автор дає широку картину тодішнього життя, майстерно виправджуючи постаті й ситуації. Шукання молоді людини, що пізнає світ і розчаровується, можна перенести в кожную добу.

Книжка розкішно ілюстрована. У вступній статті Б. Кравців дає життєпис автора та перегляд його творчости. **Л. Б.**

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА

поруває п'єську

Марійки Підгір'янки

В ЧУЖІМ ПІР'І

для дитячих вистав.

Комплет (11 примірників для всіх роль) коштує 5.50 дол. разом із пошт. пересилкою.

Замовляти в Централі СУА.

ми. Дбаймо про те, щоб українська жінка не входила в 43% тих, що в виборах участі не беруть.

Л. Б.

Письменниці в Україні

ПОЕТЕСИ

Щоб сказати бодай коротко про всіх поетес, що живуть і діють у нашій поневоленій Батьківщині, треба багато місця. Бо за далеко неповною статистикою їх нараховується понад два з половиною десятка. Тому хотілось би відзначити лиш тих, що своєю поетичною творчістю заслуговують на увагу.

Серед поетес, які належать до старшого покоління і які ще й сьогодні пишуть, треба відзначити **Марійку Підгір'янку, Олену Журливу, Наталю Забілу й Агату Турчинську**. Остання правда, крім вірців, пише ще драми, як от наприклад п'єсу „Любов, як перстень, не має кінця“, що її уривок був друкований у періодичній пресі в 1959 році, але про це мова буде окремо.

Доля галицької поетеси **Марійки Підгір'янки** показує, які жакливі умови гніту й неволі приніс із собою московський большевизм. Де була, що робила, як жила Марійка Підгір'янка — довший час нікому не

Марійка Підгір'янка
Mariyka Pidhirianka the oldest
of the now living women poets
in Ukraine.

було відомо. Аж ось раптом у журналі „Жовтень“ за серпень 1959 р., що виходить у Львові і йменується органом Спілки Письменників України, появляються нові її вірші „Впали роси“, „Трактористка й косар“, „Моя земелько“, „В піонерському таборі“, „Помічники“. Вірші, датовані 1956-59 роками, супроводжені редакційною критико-біографічною нотаткою. Із тієї нотатки мало що довідаєшся про життєвий шлях поетеси, натомість уміщені там вірші кажуть про моральний терор большевиків над жінкою-письменницею, що змушена славити у своїх поезіях режим неволі.

Але найбільшим моральним глумом над старою українською поетесою був крок, коли правління Спілки Письменників України щойно на початку 1960 р. прийняло **Марійку Підгір'янку** у члени Спілки! При чому разом із нею був прийнятий якийсь Віктор Брезницький, що написав лиш кілька нарисів і працює партійним секретарем в одному з районів Станіславської області. Таким чином талановиту, досвідчену поетесу поставлено поруч того, що не лиш далекий від справжньої літератури, а ще й стоїть на службі її нівечення, як та кож нівечення її творців.

Олена Журлива виступила в українській, підсоветській літературі ще в 20-тих роках, уже на той час із віршами про індустріалізацію, очевидно, з захопленням тією темою. Проте Журливій, як і багатьом тодішнім українським літературним кадрам, не вдалося вислужитись перед окупантом і вона так само якийсь час була „пропаща без вісти“. У 1958 р. у в-ві „Радянський Письменник“ вийшла її книжка „Поезії“, до яких увійшли вірші 1924-56 рр. та вірші останніх літ. Як пройшли „серединні“ роки поетеси, між тими „першими“ й „останніми“ журнал „Вітчизна“, що подав інформацію про

Наталія Забіла
Natalya Zabyla, a lyric poet, made
her fame through poems for children.

появу тієї книжки, не пише. Він лиш подає, що в „Поезіях“ Журливої оспівується розквіт радянського краю ітд. Що це за поезія можемо собі уявити. Це видно хоча б із віршів Журливої, опублікованих в останньому часі. Наприклад „Пишайся, рідна батьківщино“ (Жовтень, ч. 4, 1959) — трафаретно-барабанний твір, позбавлений крихітки живого чуття. Або у вірші „Здійснилась мрія віковічна“ (Жовтень, ч. 4, 1960), який деклямує про „нову добу комуністичну“... Ці вірші є скорше пародією на дійсну творчість.

Подібне бачимо в **Агати Турчинської**, хоч ради справедливості треба їй признати неабиякий літературний талант, досвід і школу. Але знову ж її здібностям і вмінню заважає казенна, „соцреалістична“ проклямація большевицьких гасел. В журналі „Вітчизна“ (11, 1958) наприклад була надрукована велика поема Турчинської „Останній день Борканюка“. З формального боку поема написана вправно. Але вже сам факт, що поетеса взялась оспівувати большевицького партизана, закиненого під час II. світової війни в Зах.

Україну для диверсійної роботи, вже багато про неї говорить, а в патріотичного українського читача може викликати тільки відразу. Знов в іншому своєму вірші, хоч яка досвідчена поетеса Турчинська, авторка, прагнучи прославити „оновлену“ дівчину-верховинку Гафійку, скочується до звичайних декламативних вигуків, що з поезією не мають нічого спільного.

Відмінно від інших поетес старшого покоління виглядає **Наталя Забіла**. Вона, хоч і весь час, від 30-ох років по сьогодні працює в ділянці поезії, головним чином дитячої, створила низку поезій, які напевно стануть надбанням цілої української літератури. Особливо це стосується віршів для дітей. Багато з тих віршів передруковувала наша дитяча преса на еміграції і вони либонь відомі багатьом. Забіла, крім віддання данини соцреалістичній офіційщині, написала чимало гарних, теплих і щирих віршів для дітей про природу, навчання ітд. Крім дитячих віршів Забіла пише й для дорослого читача. З неабиякою насолодою кожен прочитає низку її віршів, цілком аполітичних, як от цикл „Вечір“, надрукованих у журналі „Вітчизна“ за липень 1958 р. Ці вірші перейняті філософськими роздумами над часом. Вони досить оптимістичні, життєрадісні. З неменшою приємністю читаються вірші Забіли з циклу „Бучацькі малюнки“, „Вечір на Дніпрі“, „Ліс“, „Березовий листок“. І не тільки тому, що вони написані на лірично-пейзажні теми, а й тому, що пройняті свіжими думками, теплими почуттями і щирістю, яку не в кожного советського поета чи поетеси зустрінеш.

**У квітчастих злототканих шатах
В синьохвилій гойдалмі Дніпра
Мріє Хортиця про ті часи крилаті,
Що давно минула їх пора.**

**На величніх, нерухомим кручах,
Де чіпка ожива і терни,
Захололо важко й неминуче
Вікове тавро старсвини.**

Є серед старшого покоління жінок-письменниць і така „поетеса“, як **Параска Амбросій**, яку до речі не слід би, може, й згадувати, бо це не поетеса, а радше карикату-

ра на поетесу. Проте в умовах большевицького режиму вона користується великими почестями і навіть удостоїлась наймення „народної поетеси“, має ордени, медалі. Живе вона в одному з сіл Буковини, має розкішні умови праці й за це своїм московським хлібодавцям пише такі „поезії“, як от:

**Буковино буйнолиста,
Ой, які ж ми раді,
Що тобі так лубо жити
При радянській владі!**

Найбільш сильну групу поетес в Україні становлять жінки молодшого і зовсім молодого покоління.

Валентина Ткаченко
Valentine Tkachenko, a lyric poet, depicting woman's life in all phases.

Валентина Ткаченко, нар. 1920 року на Чернігівщині — це наскрізь лірична натура. Хоч вона й член партії, працює чи працювала у комсомольському видавництві „Молодь“, нагороджена декількома советськими медалями, і хоч Ткаченко чимало віршів написала в данину ворогові, — то все ж у неї є дуже багато ліричних, пейзажних і дитячих віршів, що виходять далеко поза рямці соцреалістичної творчості. Особливо багато Валентина Ткаченко пише про кохання, родину, при чому в тих її віршах зустрічається не просто бездумне, беззмістовно-абстрактне зображення природи чи людини, а конкретні, реальні малюнки, в яких відтворюється безрадісне життя сучасної української молоді й родини під большевицьким режимом. Ось наприклад, як поетеса малює розлуку між чоловіком і дружиною у вірші „Розійшлися у люту зиму“ у книзі по-

езій „Побачення“ (вид. „Радянський Письменник“, Київ, 1955):

**Назавжди — не на кілька днів.
Розійшлися у люту зиму
Я печаль у душі нестиму,
Поки з'явиться жданий гнів.**

**Гнів за те, що було роками
Нерозділеним почуття,
За цю зраду, що ніби камінь,
Налягла на моє життя.**

**Гнів за те, що дитя страждає:
Де це батько? — Не зна воно!
Гнів, що серце іще кохає,
А кохати б не слід давно!**

Певно, чисто з мистецького погляду, з погляду, сказати б, мистецької майстерності вірша поетична творчість Валентини Ткаченко нічим майже не відрізняється від уже багатьох творів, написаних на порушені нею теми. Але все ж вірші В. Ткаченко не можуть не відбивати того невідрадного стану української жінки під советами, що там існує. „Співцем не долі жінки у сучасній Україні“ — так можна було б загальними словами схарактеризувати цілу поетичну творчість В. Ткаченко. До її поетичного надбання належать досі видані книжки: „Зелена сторона“, „Просторами України“, „Дівоча лірика“, „Весняні вітри“, „Майбутнє кличе“, „Осіннь тільки починається“, „Побачення“.

(Докінчення буде)

ІЗ ТАНКОВОЇ ЕСТРАДИ

Дня 8. травня відбувся у Дітройті Вечір Мистецького Танку Оленки Гердан при співучасті студ. Ростислава Смаля (рецитація) і Марти Тарнавської (аккомпаніювання).

МОЛОДА СПІВАЧКА

В передачах для Бачванських українців, що їх передає радіостанція в Новому Саді, ..гославія, виступає останньою молода співачка Олена Гирйовата. Вона виконує передусім українські пісні легкого жанру.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

В липневому числі Н. Ж. зайшла у статті Романа Коцика „Наш травник“ прикра помилка. А саме: косярку для травників винайдено в Англії вже в 1830, а не — як було надруковано — в 1930 р. За недогляд перепрошуємо.

На Чорному Острові

Сонце зійшло, появились маяки, і пристань, і чайки над кораблем. Просунувшись по гладі Атлантику він перестав вистукувати ритм водяної мандрівки і прости позад себе селединово-білі жмути пінної пряжі. Ще декілька разів стукнула шруба, зашуміла вода під буртою і корабель станув у Нассав, пристані архіпелагу Багама.

Аквармарінна зелень морської затоки ожила плюскотом шоколадних тіл у її глибину. Чорно-брунатні хлопці, голі тіла, впоясані на бедрах, чорні, кучеряві голови.

— Кинь гроші! Кинь гроші!

Коли срібно-сяюча монета падала повільно у глибину, тоді брунатні стрункі тіла поринали в неї й виносили її в зубах. Мідяки спалились на поміст і діти ловили їх на льоту і збирали з землі, клюючи неначе курчата зерно. Вони мали спромогу добути трохи грошей із землі й води, оці муринські діти.

Невисока горбовина, покрита напереміш зеленню й невисокими будинками. Білі, рожеві, випалені сонцем і пальми поміж ними. Хитають віялом листя і шумлять сипко у вітрі, що прибіг із моря, щоб погрітися в обіймах острова. На березі колоніяльні англійські готелі з вежечками. І тишина малого острова.

Вузькі вулички залиті сонцем. По них ходить поволі чорна людина. Її тільки й видно. Бо вона є всім на цьому острові. Біла людина — це власник великих будинків і турист. Перша десь у Лондоні, Манчестері чи Нью Йорку. Другі хвилево приміщуються в їхніх готелях. Оце, якраз приїхали кораблем, щоб побути тут два-три дні, купити без податку міцні європейські напитки, пахощі, шовки, фотоапарати. А дехто, щоб провідати острів.

*

На березі — станки з солом'яними виробами. Шоколадні жінки

*) Нарис, відчитаний 7. травня на ювілейній зустрічі Нашого Життя у Дітроїті.

плетуть і вишивають торбинки, капці, капелюхи й різні дрібниці. З пальмового й агавного волокна. Багаті помислами невичерпного народного мистецтва, завжди живі твори людського ума.

Сипко шумлять австралійські сосни, що не пахнуть і не є деревами, тільки стріпатими, високими кущами-мітлами.

*

Повозка. Така колоніяльна, на одного коня. На високому кізлі візник, а на сидженнях чотири туристи. Напевне предок цієї повозки примандрував із Іспанії. Візник час від часу показує якийсь будинок, сад, вежечку. Гості дивляться байдуже на ці нецікаві об'єкти. Потім виходять, щоб пройтись по твердині, з якої колись хтось боронив острова. Навіть дві гармати свідчать про те.

А коли ви не пішли й залишились у повозці, візник повертається й розказує:

...війна. І я боровся за Комонвелт. Показує шрам від шрапнеля на носі.

...думаєте цей дрантивий візок мій? Нічого ми тут не маємо. Належимо до візків, а візки до ко-

гось. І ті, що вас перевозять човнами, і ті, що їдуть блискучими таксі.

...з чого живемо? З туристів.

*

Човен із скляним дном. Крізь нього видно дно океану. І чорний перевізник пояснює.

На білому вапні мертвого коралю й раковини темно-вишневі їжатці, великі куші коралів і губок. Соняшне проміння, просіяне крізь прозору аквармаріну лягає на дно, освічує зелені поля водорослів, різнобарвних риб.

*

Чорна людина грає на мандоліні і співає нудко-танковим ритмом:

Багама-мама, Багама-мама і за те теж просить монет до підставленого капелюха. Її зуби сяють, її очі блищать. Як чорні діаманти на полях, де гонять негрів до праці батогами. І гості повторяють рефрен: Марієн, Марієн, Марієн... І пісня-речитатив каже щось про те, що вона не любила його. Оця чорна Мерієн.

В Південній Африці, де ллється їхня кров, народилася воля чорної людини. Тієї, що ходила з опаскою на бедрах і з великими ковтками в вухах. Родиться воля для тих, що їх гонять батогами.

А тут ще мир. Поза бурими, пустими нежитками, позаду острова їхні житла. Малі ліп'янки з глини, засипані пилом землі, що від пів року не бачила дощу. Безліч дітей, без одягу, з твердими, від народження босими ногами. Як вони живуть на землі, що не родить нічого?

Є носіями, возіями, провідниками, кельнерами, поліцистами, рибалками, ловцями коралів. Виробляють речі й прикраси з соломи, раковин, дерева й кости. Стрибають за монетами й приспівують туристам.

Є всім на чорному острові, що дрімає у стіп пам'ятника королеви Єлисавети Першої і кількох гармат.

Є досконалими музикантами і Каліпсо — богиня їхня.

*

Жіночі прізвища

Давня українська літературна мова (напр. мова козацьких канцелярій XVII—XVIII ст.) добре розрізняла членів родини у прізвищах. Якщо чоловік і голова родини був „Коваль“, то його жінка — „Ковалиха“, дочка — „Ковалівна“, син „Коваленко“ (або „Ковальчук“ чи „Ковальча“ — залежно від говору). У судових документах з XVII—XVIII ст. трапляються навіть такі жіночі прізвища, як Гапка Ковалиха Грициха, тобто Грицькова Ковалева жінка. Ці форми живі ще й досі в українській народній (селянській) мові. Тимто цієї системи прізвищ додержувалися й українські письменники XIX ст. — Квітка-Основ'яненко, П. Куліш, Нечуй-Левицький, Панас Мирний і ін. і можна навіть думати, що ця своєрідно-українська і логічно-струнка система могла б була утвердитись в українській канцелярській мові назавжди, якби наша літературна мова розвивалась в умовах незалежного мовотворення. Але цих умов, як відомо, ніколи досі не було. Навпаки, на неї весь час тиснули чужі мови, коли такі чи такі оформлення україн-

ських прізвищ просто накидали нам чужі чинники або чужі мови впливали на українську мовну свідомість психологічним шляхом.

Так, російські державні канцелярії намагались вилучити все своєрідне з українських прізвищ, намагаючи їх на свої копили (наросток -ов, -ова, -ин, -ина). Німецькі державні канцелярії, для яких слов'янське оформлення прізвищ було чуже, фіксували одну якусь форму для всіх членів родини — переважно чоловічу („Петро Стефанів“, „Параска Петришин“, тощо). Звідти ж походять і ніяк не оформлені галицькі прізвища типу „Петро Ярема“, коли ім'я (очевидячки, батькове) записували як прізвище. На Закарпатті навіть заміняли українські прізвища угорськими („Ревай“, „Штефан“, „Вереш“, тощо).

Внаслідок усього цього в свідомості української міської людности й української інтелігенції (це психологічний вплив чужих мов) ота давня система українських прізвищ стала усвідомлюватися як побутово-селянська й вульгарна, в тому й для літературної мови

непридатна. І це вже зайшло так далеко, що відновити це як номінативно-неутральне явище не можна. Можна тільки частково виправляти деякий чужомовний намул. Це можна зробити насамперед в отій продукції німецьких канцелярій — у поєднанні з жіночими іменами виразно чоловічих прикметникових форм: „Наталія Стефанів“, „Марія Панчишин“. Правильно, в дусі нашої слов'янської граматичної системи може бути тільки: „Наталія Стефанова“ (з обов'язковим чергуванням звуків і — о), „Марія Панчишина“ (однаково для жінки і дочки, бо форма „Стефанівна“ не ввійшла до літературної мови).*) Звичайно, і прикметникова форма „Рудницька“ узгоджується в роді. Прізвища типу „Гриневиц“, „Маркович“ для жінок не змінюються, бо форма „Гриневицка“, „Марковичка“ мають теж (як і „Ковалиха“) побутовий відтінок, а їхнє оформлення за зразком „Катря Гриневицева“ не можна вважати загально визаним. Якщо прізвище іменникове, то воно теж залишається без змін, незалежно від його оформлення. Отже, „Олена Курило“ (не Курилова!), Інна „Цап“ (не „Цапова“!), „Іванна Прийма“ (не „Приймина“, тим більше не „Приймова“!). Прізвища „Чапленко“, „Крамарчук“ не змінюються.

Загальне правило для жіночих українських прізвищ може бути таке: прикметникові прізвища узгоджуються в жіночому роді і відмінюються за відмінком („Наталії Стефанової, Стефановій“, ітд., „Панчишиної, Панчишиній“ ітд.), іменникові не узгоджуються і не відмінюються, за винятком іменників жін. роду, що й узгоджують-

*) Прізвищ типу „Панчишин“ не можна оформлювати так, як це зроблено у „Свободі“ з 20. травня ц. р., де надруковано „Успіх... Марти Кольської-Кобринової“. У другій половині цього подвійного прізвища сконтаміновано два наростки — -ин і -ов, а треба було написати тільки „Кобриної“ (без -ов).

Нічний клуб під зоряним небом. Шумлять тропічні дерева понад соснами. Зорі силлються крізь пальмове листя і падають на лямпіони, що в них хитається полум'я свічок, слабо розсвічуючи сутінок нічної теміні. А на сцені танечниці: преструнки, темношкірі, в різних відтінках. Палочки б'ють по бубнах і металеві щіточки заставляють їх дрижати дрібно й сипко під ритм там-там. З ним колісь їхні предки ходили в похід...

Там - там, там - там... шумить джунгля, хитаються пальми. Маленькі перев'язки на бедрах і грудях. Із квіток і леліток — небагато закривають. Хитаються на головах пиші прикраси.

Ритмічний рух живота й бедер і надмірно випуклих сідниць. Струнки ноги вибивають такт, ноги й руки вигинаються, стрибають. Нестримний рух, ритмічний рух — Мерієн, Мерієн, Мерієн...

І бубни — там-там, там-там, там-там. Чим різниться один танок від одного? Швидкістю, скаженістю того самого ритму. Океан зідхає прибоем далекого походу і шумлять пальми. Півсон.

Гебановий танечник підніс над головою піднос із полум'ям. Пливе з ним повільним ритмом молитви. Поклоняється, станувши навколішки і в пристрасних згинах і розгинах тіла віддає честь якомусь прастарому богові.

Вигинається й звивається наче великий вуж і між обручами його тіла палахкотить піднос із вогнем. І ноги вибивають швидкий ритм Африканського континенту.

Колісь привезли кілька невольників на цей острів. Розмножився чорний раб і острів заріс буйно ним неначе повоєм.

Чим буде завтра Вашої Милости візник і танечник?

Хто увійде до Білого Дому?

Оба кандидати вже розпочали виборчу кампанію. Це гарячий час виступів, поїздок, прийнять і промов. Та не тільки для них. Разом із ними хвилюються й переживають кампанію їхні дружини, сестри й матері. Бо в кампанії заважує не тільки постать кандидата, а й його родини. „Кожен має свою жінку“, каже наша народня мудрість. Отже треба поглянути й на неї.

На цю тему йдуть палкі дискусії. Петришу Ніксон всі пенш більш знають з обличчя. Адже не даром вона провела вісім років в тіні Білого Дому, як дружина віце-президента. Подорожувала з ним сотні миль, пізнавала безліч людей, стикала безліч рук. Її усмішку знаємо з журналів і телевізії і зовсім добре можемо собі уявити її в ролі „першої дами“ Америки.

А дружина Кеннеді? „Джекі“, як її звать популярно — не така відома. Це молода ще жінка з цікавим поглядом карих очей та пишною зачіскою каштанового волосся. Життя не судило їй великих подорожей чи частих офіційних виступів, хоч як дружина сенатора вона теж провадить відкритий дім. Але Джекі Кеннеді любить домашній затишок і тиху інтимність невеликих прийняттів.

На Республіканській Конвенції у Шикаго супроводжали батьків Ніксонів також їхні діти — дівчатка Тріша і Джулія. Вони повиростали в малі панянки, що жваво вимахували виборчими парасольками з їхнім родинним найменням. Так і видно було щире радість, що їм промінювала з облич. А Джекі Кеннеді не прибула на Демокра-

ся і відмінюються („Надія Хмара, Надії Хмари“ ітд.). Це останнє — узгоджуваність і відмінюваність — відноситься й до небагатьох слів спільного роду — „сирота“, „п'яниця“: вони відмінюються за відмінками і в зв'язку з чоловічими і в зв'язку з жіночими іменами („Петра Сироти, Петрові Сироті“; „Марії Сироти, Марії Сироті“).

В. Ч.

тичну Конвенцію. Вона сподіється дитини й береглася хвилювання, що його приносить конвенційна гарячка. А донечка Кеннеді — Злітня Кароліна — ще замала. Зате супроводжала Джана Кеннеді його численна родина — два брати й три сестри, прибула також і чарівно всміхалась його мати.

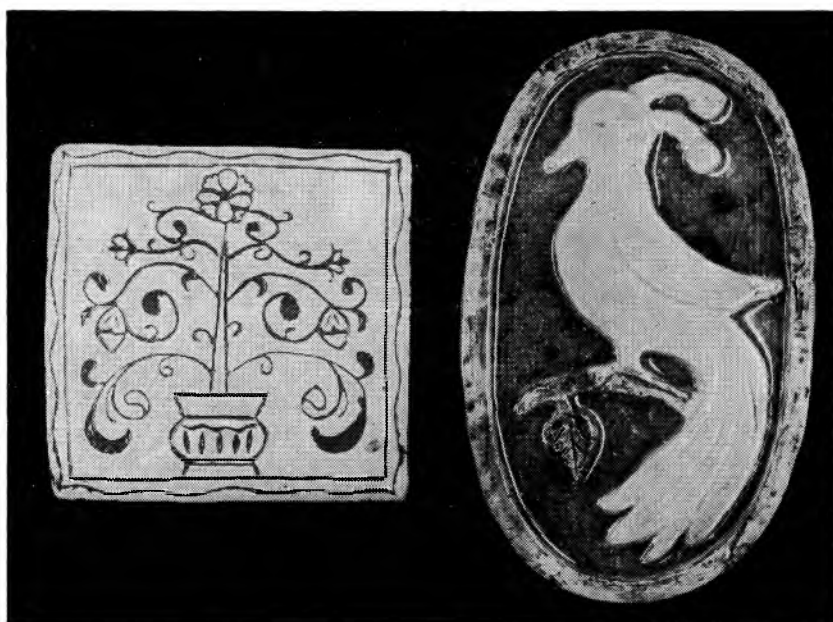
Котра з них стане „першою дамою“ Америки? Петриша Ніксон вийшла зі скромного середовища і заробляла на прожиток працює в бюрі. Якийсь час учила в школі. Добре знає жіночу хатню роботу й до часу віце-президентства чоловіка обходилась без домашньої помочі. А потім уже офіційна позиція поставила свої вимоги. Воно нелегко бути все в осередку уваги. Наприклад, чи повірили б ви, що вона ніколи не може купити собі суконки, яка їй подобається з першого погляду! Все мусить подумати: а чи вона годиться для тієї чи іншої нагоди? Мусить навіть провадити реєстр, де й коли вона в тій чи іншій сукні виступала, щоб не прибути в ту саму місцевість за рік так само зодягнену.

Це могли б їй порахувати за неувагу.

Джекі Кеннеді походить із відомої родини. Її товариський дебют відбувся в 1948 р. у Вашингтоні; там вона студіювала. Працюючи для одного вашінгтонського часопису як фотограф і рисівник, вона там пізнала свого чоловіка. „Властиво він не мав часу залиятись до мене“, розкажує, „бо саме тоді проводив кампанію, щоб увійти до сенату. А замість квітів усе послала мені книжки.“ Але це не відстрашило молоді дівчини і незабаром, бо в 1953 р. відбулось їх вінчання в католицькій церкві Нью-порту. Свій дім у Вашингтоні Джекі влаштувала з великим смаком. Вона любить усе в французьких меблях і старовинній порцеляні, а кімнати завжди наповнені квітами. Біля дому є невеликий квітник і в ньому вона з донечкою проводить час. Поза тим любить малювати.

Отак виборці бачать обох кандидаток на „першу даму“ Америки. Незабаром уже вирішиться їх доля!

Зірка

Українська Мистецька Студія у Філадельфії провадить класу кераміки. Кахлю й декоративну тарілку виконала Зеновія Курілець. Гло тарілки виповнено розчином скла.

The Ukrainian Art Studio in Philadelphia has a class in ceramics. The tile and plate are made by Zenovia Kurylec.

Ганна Франко-Ключко

Шляхом віків

Як довго думаєте, існує мода? На везерунках із камінної доби, де людські постаті зодягнені у шкури забитих звірюк, вже бачимо сліди певного крою і деяких прикрас. Хоч не було дзеркала в тому часі, то люди напевне дивились на себе у водяне плесо.

Життя йшло вперед. Побут людини ставав більш вибагливим, а в парі з тим убрання робилось більш різноманітним. Особливо жінка за покликом вродженого інстинкту старалась прикрасити себе, щоб подобатись своєму чоловікові. Оті стародавні нашійники, пояси і спряжки, що їх знаходять у могилах різних країн, ще й сьогодні збуджують наш подив. Коли такі були гарні клейноти, то й мусіло бути відповідне вбрання до того.

Розвиток культури зазначував себе в плоскорізьбах і малюнках. Вже бачимо в них докладно зариси вбрання чоловічого й жіночого. Звісно, більше знаємо про життя багатих і знатних людей, князів і вельмож, ніж простолюддя. Творцями моди були тоді придворні кравці, що прикроювали дорогі цінні матерії, а сотні шваль під їх орудою прикрашували одяг мистецьким гаптом.

Вже в середніх віках мода стала поширюватись і на ширші круги суспільства. Жінки багатих купців і ремісників, т. зв. середньої верстви, що незамітно багатіла побіч своїх володарів — стали наслідувати вбрання шляхти. Їхнє вбрання може не було з такої дорогої матерії, але неменш принадле.

Перехід від ручного станка до фабрики створив великий переворот у моді. Поширилась кількість

матеріалів, що їх виробляють тепер не тільки з вовни, бавовни, льону, конопель і шовку, а й різних синтетичних матеріалів. Обнизилась їх ціна настільки що не лиш жінки багатіїв і середньої класи, але й робітниця можуть гарно зодягатись. Зацікавлення модою стало рости! Бо вона не тільки ласкава для всіх, оця пані мода, але й щораз більш химерна: її закони, що устійнювались давніш для одного покоління, тепер міняються щороку.

Осередком її став Париж. Сотні артистів, декораторів, майстрів кравецтва опрацьовують її головні напрямні. Великі дома моди творять свої моделі. Шукають і знаходять їх часто серед давніх зразків, додаючи щось нового. Звідтіля розходяться по світі у сотнях зразків, що їх копіюють потім інші столиці. Цьому самому завданню служать модні журнали і крої, що їх випрацьовують цілі галузі промислу.

Найновіші винаходи, що дозволяють виробляти тканини з вугіл-

ля, скла і дерева, кидають на ринок прекрасні, але нетривкі матеріяли. І так розчислено все на один тільки сезон! Конфекційні дома випускають щороку мільйони суконь, плащів та іншої жіночої гардероби. Продажа їх і реклама такі сильні, що хіба може встоятись проти них жіноче серце?

Дорогу тут показують фільмові зірки, що демонструють свої сукні не тільки на екрані, але й при інших своїх виступах. За ними йдуть дружини дипломатів і видатних політиків, що мусять „репрезентувати“. Їх появу завжди нотує преса, відмічуючи зміни, чи новинки. А широкий загал руководиться показами моди, що їх дуже часто влаштовують великі дома моди.

У РЯМКАХ СВІТОВОГО ЄВХАРИСТИЙНОГО КОНГРЕСУ

У рямках Світового Євхаристійного Конгресу, що тривав від 31. липня до 7. серпня 1960, українське жіноцтво знайшло своє місце. У четвер, 5. серпня, воно приєдналось до спільної молитви жінок-прочан у Фрауенкірхе. Невелика це була група у вишиваному вбранні. Але щира їх молитва полинула разом з іншими до Господа Бога, згадуючи тих братів і сестер, що не можуть брати участі в таких масових здвигах.

А того ж дня ввечері Об'єднання Українських Жінок зорганізувало Зустріч. Прибули високі Духовні Достойники і приїзжі гості з-за океану, європейських країн та інших осередків Німеччини, як також представники суспільно-громадських установ, преси й Відділів ОУЖ.

Голова ОУЖ п-ні Олександра Бойко-Сулима відкрила зустріч промовою, яку подаємо в скороченні. Потім п-ні Н. Васюкович продекламувала „Молитву“ Т. Курпіти. Слідувала скромна вечеря, під час якої гості склали привіти й ділились враженнями. При дружній гутірці зійшов вечір, що дав корисний обмін думок.

ІЗ КОНЦЕРТОВОЇ ЕСТРАДИ

У радіовисільні Бельграно в Аргентині виступає Христина Біян, молода українська співачка. Фахова аргентинська критика висказується позитивно про її вокальні можливості.

В розмові з секретаркою СУСТА

Ідеологічний Конгрес українського студентства згуртував багато молоді. Гамірно й людно в залах Пенсильванського університету. Тому й нічого дивного, що секретарку СУСТА п-ну Марусю Бішко довелось розшукувати доволі довго.

Нарешті показала її дрібна постать. Карі оченята глянули здивовано на мій запит. Але вже за кілька хвилин ми примостились на фотелях у кутку вестибюлю.

П-на Марія Бішко студіює міжнародні зв'язки в Сиракюзькому університеті. Спершу вона мріяла про якийсь „реальний“ фах, такий популярний тепер серед дівчат, як хемію чи біологію. Але вже в першому році каледжу її захопили суспільні науки й тепер, у другому, вона вже рішилась на те.

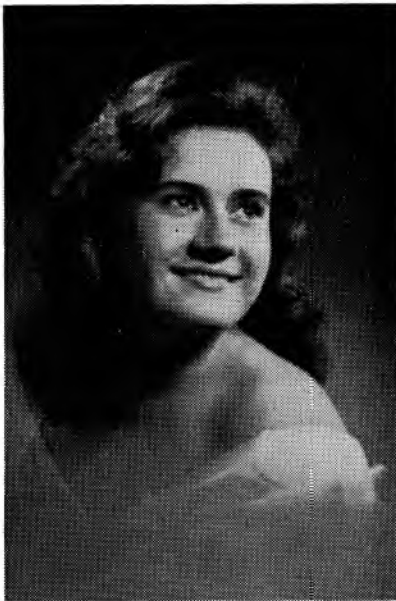
Секретаркою СУСТА стала у грудні м. р. За несповна рік своєї роботи вона увійшла доволі добре в це завдання. Про це свідчить велика течка кореспонденції й обіжників, яку побіжно переглядаємо. Листування йде двома мовами, бо ж СУСТА вдержує не тільки взаємини зі своїми клітинами, але й американськими студентськими товариствами, а головно з U. S. National Student Association.

Торкаємось отих взаємин. Тут Маруся може багато цікавого розказати. У Сиракюзькому університеті студіює багато чужинців і вони об'єднались в ISO (International Student Organization). Маруся Бішко вже два роки є членом управи, а тепер є нововибраною „social director“. Плянє програму праці ISO — виставки, товариські зустрічі і т. д. Серед тих студентів є багато приятелів України.

Також у Комісії Зв'язків СУСТА під управою референта зв'язків п. Прибили, Маруся співпрацює і через те брала участь у кількох студентських З'їздах. Згадати хоч би величавий З'їзд US NSA при Illinois University в Урбані коло Шикага. Там Маруся Бішко і Володимир Прибила репрезентували українське студентство. Наряди

йшли в комісіях, себто в невеликих гуртах і там можна було кожному проблему докладно зглибити. Маруся Бішко працювала в Комісії зв'язків і багато з тих нарад скористала.

А цього року на весні вони були гостями на Конвенції Молоді в Білому Домі. Трохи йнакше зорганізована, як студентський з'їзд — все ж дала багато думок і вражень. Знову ціла маса комісій, в яких можна було вибирати. Про свою у-

П-на Маруся Бішко
Miss Marusia Bishko, the secretary
of the Union of Ukrainian Student
Organizations of America.

часть у цій Конференції мали інтерв'ю з Укр. Секцією Голосу Америки.

В кожному разі з цих взаємин і з'їздів знаємо докладно чим живе і до чого змагає американське студентство. Тут і там зискуємо зв'язки і приятелів, що не раз можуть піддержати нас у потребі.

Але СУСТА має за собою вже й деякі самостійні акції. Наприклад прохання до мейорів американських міст, щоб День Крут 29. січня був проголошений Днем Українського Студента. Цього року меййори Балтимор і Сиракюз уже підписали таку декларацію.

І з гордістю показує нам Маруся оті документи. В її свіжому, молодому личку стільки захоплення, що воно пориває й нас. Адже студ. організація — це громадська школа, яку проходить молода людина. І то відразу у двох середовищах, що відкриває їй дорогу у широкий світ.

Маруся любить цю працю. Недаром же вона їздить щомісяця на засідання СУСТА до Нью Йорку і знаходить час на студентські з'їзди. Не згадуючи вже про кошти поїздки, які СУСТА не може оплачувати. Але міжнародні зв'язки, які вона студіює, стали для неї змістом, в який вона вкладає все, що може.

Та в цьому її змаганні треба згадати й її матір. Довголітня Союзнянка й членка Управи Відділів із Амстердаму й Сиракюз п-ні Єва Бішко розуміє й піддержує громадські зацікавлення своєї дочки. Щиро вітаємо її з таким гарним осягом!

Л. Буря

ПАМ'ЯТІ ТАЛАНОВИТОЇ ВЧИТЕЛЬКИ

Мені раз тільки довелось говорити з Марією Олександрівною Лукіяненко під час її побуту у Львові. Але від тієї розмови залишилось враження невтомної енергії, що промінювала від тієї людини. І це враження було вірне. Бо те, що вона доконала на схилі віку, було доказом цього великого джерела сили, що прорвалась, загамовано до того часу умовинами підсоветського побуту.

Марія Олександрівна народилась у сім'ї військового лікаря О. Злобинця 1891 р. у с. Домантів, Золотоношського повіту на Полтавщині. Там пробігли її дитячі й юнацькі роки й вона закінчила гімназію в Золотоноші з золотою медаллю. Під впливом батька вона мріяла про медичну освіту. І дійсно вступила до Жін. Мед. Інституту в Києві, дійшовши до IV. курсу. У 1915 р. змобілізували її, як медичну сестру до фахової праці і вона обслуговувала біженців і дитячі притулки до 1921 р. До медичних студій уже не повернулась. Коли тільки відкрилась їй змога

„Заощадила“

(Побутове)

Мій день щасливий — то четвер.

По-перше — дістаю платню, а по-друге — всі крамниці відчинені до дев'ятої години. Тож забуваю про втому, міняю чек і біжу відразу до міста. Але не думайте, що я марнотратна. Я все купую з заощадженням. Іду тільки туди, де пишуть: „Випродаж! Ощаджуйте 25%, 50%, 75%!“

Але в цім приємнім підприєм-

стві псує мені настрій мій старий. Він ніяк цього не може зрозуміти.

Ось і тепер. Як тільки відчинив мені двері, то відразу:

— А, вже бачу тащиш цілу купу! І навіщо то щотижня купувати й купувати?

— Чекай, старенький, — кажу я, щоб його задобрити. — Ти як побачиш, що я накупила, то зараз маком сядеш.

студіювати, вона вступила до Інституту Народньої Освіти (колишній Державний Університет ім. Св. Володимира) на історико-філологічний факультет і закінчила його, в 1928 р. як історик. В часі студій проводила курси неписьменних у Києві разом із іншими студентами.

Перед Марією Олександрівною відкрилась праця вчительки. Та її спеціальність стала на перешкоді, бо історії не вільно було не-партійній людині вчити. Лиш коротко працювала в Бориспольській агропрофшколі за фахом. Їй прийшлося часто міняти предмет навчання і вона вчила математики в Вінниці і в Вінницькому районі, а навіть німецької мови, яку змалку вивчила. Вчителювала вона до 1943 р. в середніх школах і технікумах і за той час придбала добрий педагогічний досвід, хоч збагнула до дна важкий шлях радянського педагога!

На еміграції вернулася знов до улюбленого фаху. Навчала фізики й математики в Торговельному Ліцею в Міттенвальді і заходилась коло видання народніх казок для дітей. У 1948 р. переїхала з родиною до Англії. Не зважаючи на свій вік, станула до праці у фабриці і працювала, як і всі на тижневій ставці 4 ф. Стала членом Союзу Українців у Британії і Організації Українських Жінок, де увійшла кілька разів до Управи. У Рочдейльському Гуртку була три роки головою. Та найбільше спрямувала свою увагу на українську дітвору. Їй удалось промо-

стити дорогу дитячим садкам тим, що в рр. 1950-52 у своїй хаті збирала дошкільну дітвору щосуботи та навчала її. Коли садок перейшов до Дому СУБ-у, допомагала йому як інструктор та при імпрезах. Потім уже, коли засновано школу в Рочдейлі, вона стала першою її вчителькою, зорганізувала перші курси виховниць дитсадків у Бері у 1954 і в Рочдейлі в 1956 р. та співпрацювала з журналом „Праця в дошкільлі“, що його видавав СУБ, як практичні поради для педагогів у веденні українського історії для студентів-заочників у Рочдейлі. Видала підручник про ведення дитячих садків, що вийшов заходами СУБ-у на циклостилї. Розробила тему про „Старогрецькі міти“, й почала друкувати їх у Визвольному Шляху.

Її багата вдача вмїла навіть у старшому віці та трудних умовах еміграції, знаходити поле праці. Немов бажаючи надробити те, що не можна було дати українській дітворі в умовах підсоветського режиму. Може й забагато навантажувала себе та не можна було цьому дивуватись...

Полишила у глибокому смутку чоловіка й дітей. Та гурт виховників і педагогів Англії, що втратили в ній цінну робітну силу. Не згадуючи про дітвору, що так багато з її вміння скористала. А ми прощаємо в ній українську жінку, що не змарнувала талантів, подарованих Господом і вмїла поділитись ними із ближніми своїми. **Л. Б.**

І починаю розпаковувати.

— Ось, бачиш, за цю сукню я заплатила 8 дол., замість 15 дол., тобто заощадила 7 дол. Помацай: 100% вовна!

— Таж тепер літо, а ти вовну купуєш! — обурився мій старий.

— Отож то й є, — кажу йому. — Ощадлива господиня теплі речі купує вліті, і так витрачає менше грошей.

— А в зимі скажеш, що немодне... — бурчав старий.

— А ти, мій пророку, наперед знаєш, що взимі скажу... — крикнула я і взялась до другого пакунка.

— А тут... парасолька, чудолюксус... Замість 9 долярів, заплатила тільки 5 дол., добто заощадила 4 дол. Додай 7 дол., заощаджених за суконку і буде вже разом 11 дол.

— Та навіщо тобі стільки парасоль? І так їх ніколи не вживаєш, або губиш!

— Власне тому! Пригадуєш собі, раз я згубила в автобусі, раз у телефонній будці, раз залишила в церкві, іншим разом у крамниці і т. д. А знаєш чому? Тому, що як тільки візьму парасольку, дощ перестає йти. А чи то моя вина?

— Тож, тим більше, не треба тобі таких люксових парасоль купувати, — договориював далі старий.

— Так, то ти хочеш, щоб я вічно лиш дрантя губила? — і сльози так і пхаються до горла. — Коли ж ті чоловіки нас зрозуміють?..

Та я себе скоро опанувала і продовжую далі:

— А це чудові снігівці... коштують замість 12 дол., тільки 8... Разом я вже заощадила 15 дол.

— Снігівці?.. — аж зойкнув старий. — Таж ти ніколи їх не носиш. А зрештою це ч. 5, а ти маєш ч. 10, для кого ж вони?

Боже! Які ті чоловіки дрібничкові!

А в мене нерви починають дрижати. Звідки взяти ч. 10, як там за такі гроші були лиш ч. 5? І так на 4 дол. дешевше.

— Хто ж їх буде носити? — заломив чоловік руки.

— Хто? Справді хто? — я себе питаю. Ціла моя родина носить числа від дев'ять угору. — Ага! Вже знаю! — кажу владувана. — Знаєш, це знаменитий подарунок

22 Відділ СВА у Шикагу заснував свій хор під орудою Юрія Яримовича. Недавно тому хор придбав стилізовані народні строї.

The UNWLA Branch 22 in Chicago recently founded choir. Its members adapted a special costume, based on Ukrainian folk art, for their performances.

І ми маємо свій хор

Вже півтора року минуло від цього часу, коли при 22 Відділі СВА постав хор. Що спонукало нас цей хор створити? Давно ми вже із заздністю читали про успіхи хорів по інших Відділах. Якось не ставало відваги починати. Чи знайдуться хористки?

на Різдво! Яка б жінка до нас не прийшла, ти дивися на ноги. Та, що буде мати найменші ноги, дістане снігівці на подарунок. А зрештою не мусять вони пасувати. Дарованому коневі в зуби не дивляться...

Старий то блід, то червонів. Хай йому так буде, коли не вміє оцінити ошадної жінки!

Я хотіла далі показувати, та він махнув рукою:

— Кажі вже відразу, скільки ти „заощадила“?

— Видала свій чек, а заощадила 47.50 дол. — відповіла я гордо.
— Як би я була така марнотратна, як інші жінки, то була б ще й твій чек видала, а так я його тобі заощадила...

Старий ухопився за голову і вибіг з кімнати.

Ната.

Та нагода знайшлася. Наш Відділ влаштував „Кутю“ для членок та їх родин. Присутні почали колядувати, виявилось, що пані мають гарні голоси, лиш творити хор, але як... Тут трапилась ще одна нагода: готувались ми величаво відсвяткувати Свято Героїнь, намітили програму, усе складалось добре, лиш не мали ми конкретної відповіді хору. Ніщо інше — тільки творити свій власний хор. По довгій телефонічній розмові з головою бл. п. Р. Сидорик, яка погодилась на пропозицію організувати хор, я розпочала працю. Цілу неділю посвятила на телефонічні розмови та на переговори із панями. Намітили першу пробу на день 29. січня 1959 року. Диригентом погодився бути мій чоловік. Врешті прийшов день 29. січня, година 7.30 вечором. Із биттям серця ішли ми з чоловіком до залі Укр. Нар. Союзу, а в голові думки: чи прийдуть, чи не заведуть? На дворі страшна завірюха, мете снігом і стежки не видно. Але пані таки прийшли, ще й привели своїх знайомих.

Почалася праця. На березень ми

були готові з концертом. Щоб зробити гарне враження, пошили ми собі чорні довгі спіднички і чорні блюзки, що творило цілість суконки. Суконку прикрасили жовтою трояндою. Так відбули свій перший виступ. Потім слідувало — „Великдень між нами“, 10-літній Ювілей, а далі інтенсивна підготовка до виступу в Музею Індустрії і Промислу. Це перший виступ перед чужинцями. Підняли коляди, а як із строями? Вони мусять бути гарні, щоб захопити чужинецьку публіку. Рішили пошити стилізовані строї на взір борщівського. За порадою звернулася я до пані М. Терлецької, яка була добре обізнана з укр. нар. вбранням і не тільки уділила порад, але посвятила свій тоді дорогий час, щоб підшукати матеріял, а навіть погодилась пошити строї, а було нас 24.

Праці було дуже багато. — Нарешті все готове. Співали ми дуже гарно. Своєю появою зробили як на чужинецьку, так і на нашу публіку велике враження. Зібрали ми тоді цілу масу GRATULYCIJ, та запрошень виступати із колядами в

головній квартирі ВКА. Концерт випав на будний день. Пані змучені цілоденною працею прийшли всі. Прийняли нас тепло і гарно.

Так несчулись ми, як минув рік, відсвяткували ми цю річницю скромно на перерві під час проби. І знов минула „Кутя“, потім „Великдень між нами“ і проби аж до вакацій. Тепер жде нас знову виступ: на 21. жовтня одержали ми запрошення співати на відкритті осінньої сесії Іллінойської Федерації Жінок. (Під час Конвенції в травні удалось із ними налагодити ближчі зв'язки).

Слід ще згадати тут наших композиторів — проф. Мирона Федорова і проф. Василя Шутя та нашу піяністку п-ю Нусю Помірко, що служили нам завжди своїм часом. Про диригента мені незручно писати, про нього другі пишуть.

Не бракує у нас і членок, які хоч не співають, але радіють нашими успіхами. Це на першому місці наша невтомна реф. сусп. опіки п-ні Марія Куріца, яка нераз сиділа на зборах і лиш своїм усміхом виявляла задоволення. Далі п-ні Оля Мартинюк, Лінка Микула, секретарка Відділу та багато інших. Всі без винятку поставились до хору серйозно і старалися на проби приходити точно. Деякі спізнялися через малі діти, що їх наперед мусіли покласти спати. Так і сьогодні бачу, як по пів-годинному спізненні завжди усміхнена та бадьора входила наша товаришка бл. п. Оленка Малий, а ми з п-нею Ромою робили їй місце. А коли її вже не стало, п-ні Рома говорила до мене: „Лишим крісло вільне, хай нам здається, що Вона ще прийде“, і втамовуючи сльози на очах, співали пісню „Тебе нема...“ І ще згадаю самотню нашу активну докторову Доньку, яка вже майже під кінець проби прибігала (не маючи з ким лишити своїх синів), непомітно сідала на крісло, та питала про гумор диригента. Хоч пізно, але на пробі була! Не забуду, як на генеральну пробу вбігла Донька з папильотами і відразу підхопила розпочату пісню. Це треба подивляти — завзяття й терпеливість таких хористок!

Та всю дисципліну треба завдячувати нашій голові хору, п-ні Зої Филипович із чудовим альтом, що

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Бронкс, Н. Й.

Ділимося сумною вісткою з членками СУА, що дня 14. червня по довшолітній серцевій недозі відійшла у вічність наша дорога членка, бл. п. **Марія Ригель**.

Покійна походила з містечка Глібовичі, пов. Бібрка, на Західній Україні. До Америки прибула в 1906 р. Полишила в смутку дочку, сина й семеро внуків. Дня 18-го червня ц. р. членки 8-го Відділу СУА в Бронксі попрощали на віки свою довшолітню й активну подругу.

Нехай американська земля буде для Неї так легкою, як рідний чорнозем!

Ольга Софія Раковська,
секретарка.

Новий Ульм

З глибоким сумом повідомляємо, що в липні ц. р. відійшла на віки чільна наша членка бл. п. **Марія Качмарська**. Походила зі Львова, де в листопаді 1918 як розвідник віддала цінні послуги УГА й перебула в її рядах цілу кампанію. У висліді одержала військово-

свою енергією та гумором з'єднала собі симпатію усіх хористок. Перше насварить, а потім усміхом розвіє. Ось тому ми маємо свій хор!

Марія Яримович, голова

вий ступінь хорунжого, а в 10-ліття піднесена Урядом УНР до степня підпоручника.

Слабке здоров'я та опіка над недужим братом не дали їй змоги емігрувати. Проживала в Новому Ульмі, працюючи над спогадами, які появлялись у пресі.

З жалем попрощало її зорганізоване жіноцтво, відпроваджуючи на вічний спочинок.

Об'єднання Українських Жінок у Німеччині.

ПОДЯКА

Пані Марії Колісник із Вунсакету складаємо сердечну подяку за річницькою Жіночої Доли, що їх вона дбайливо зберегла і передала нам у подарунку.

Редакція Нашого Життя

ОСОБИСТЕ

Нашій культ. освітній референтці п-ні Любі Шереметі складає вираз найщирішого співчуття сприводу трагічної смерті її сина пластуна-юнака Олега Управа 22 Відділу СУА у Шикагу

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу бл. п. Катерини з Фединських Чахарівської складають для вшанування її пам'яті 10 дол. на Фонд Мати й Дитина др. Володимир і Марія Білосор

ІЗ СЦЕНИ ТЕАТРУ

У Гран Театро дель Лісео в Барселоні виступили в цьому році українські співаки Євгенія Зарницька і Міро Скала-Старицький в опері Муссоггського „Борис Годунов“.

У змагу за Наше Життя

Вже більш як пів року провадимо серед наших Відділів акцію приднування передплатниць. В нагороду за п'ять передплат признаємо одну цілорічну або видань СУА вартости 5 дол. З радістю можемо сказати, що багато Відділів і читачок осягнуло вже цю нагороду.

Та ще є багато таких, що вже мають дві або три передплати й до придбання нагороди їм уже недалеко. Чому даліше над тим не попрацювати? До 1. листопада ще є два місяці часу й можна спробувати своїх сил. У грудневому числі проголосимо вислід цього змагання, що викаже нам дбайливих пресових референток і прихильних нам читачок Нашого Життя.

Придбали нових передплатниць в часі від 25. травня до 29. серпня 1960:

Мирослава Чубата, Бріджпорт	1	Іванна Петик, Філадельфія	1
Доня Демрей, Дітройт	1	67 Відділ СУА, Перт Амбой	1
Стефанія Карапінка, Ньюарк	1	Оксана Рак, Нью Йорк	1
Юлія Гребельська, Судбурі	1	Соня Радович, Нью Бритен	1
Стефа Король, Дітройт	2	Ірена Салук, Клівленд	1
Катерина Качмарська, Австралія ...	2	Оксана Середюк, Дітройт, 56. Відд.	5
Віра Квіт. Клівленд	5	І. Струк, Трентон	1
Павля Лобай, Торонто	2	Олена Залізняк, Монреал	2
Дарія Микита, Лорейн	1	Оксана Зозуля, Лос Енджелес	1
Марія Олексин, Клівленд	1	К. Гардецька, Філадельфія	4

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

НАШЕ ЖИТТЯ — ВЕРЕСЕНЬ, 1960

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВНАДЦЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ДЕВ'ЯТЕ

Олександра Сулима-Бойко*)

Під знаком Світового Евхаристійного Конгресу

Молитви на Конгресі — це молитви за всіх. Побожна думка учасників звернена на всі сфери людської діяльності. Тому думки наші, більш як колинебудь, кружляють довкруги вузлових пунктів людських змагань.

Переживаємо кризу людського духа. На наших очах пережили ми винищення людини в ім'я ефемеричного майбутнього, перейшли часи гітлерівського варварства, коли людина була вповні нехтована і поставлена на службу утопійним ідеалам.

Тепер прийшла реакція, яка набрала крайніх форм. Інтереси спільноти легковажаються, суспільні чесноти недоцінюються, великі громадські ідеали бліднуть. І внаслідок того появляється одна суспільна проблема за одною.

От хочби криза у вихованні. Дискусії на теми виховання й шкільництва дуже поширені. Відчувається, що воно потребує перебудови. Потребує її також родина, як найважливіша виховна установа. А в ній видатне місце займає жінка, оця жрекиня домашнього вогнища. Це ж вона перша відкриває дитині двері до свідомого життя.

А як тепер розвивається життя? Осяги в галузі техніки перевертають світ і треба багато зусиль, щоб не відставати від кроку сучасності.

Ідея пацифізму заповонила Західний Світ. Але чи може він спокійно приглядатись тисячам, мільонам поневолених? Ідея свободи

всіх народів земної кулі цінніша за прагнення миру.

І от у вирі цих модерних ідей і прагнень треба українській жінці здійснювати важке завдання у творенні підвалин для релігійного, морального і національного гарту підрастаючого покоління. Бо тільки ці якості можуть зберегти українську спільноту на чужині, тільки ці підстави творять джерело нашої національної відпорності.

Щоб цьому подолати — українська жінка гуртується в організації. Минулого року відбувся в Америці II. Світовий Конгрес Українського Жіноцтва. На ньому вказали українські жіночі організації у вільному світі свою міць і кріпку з'єднану єдність у Світовій Федерації Українських Жіночих Організацій. І в звітах Конгресу, немов у дзеркалі, побачили ми оте змагання жіноцтва — виповнити своє місце у суспільстві, внести свої цінності у розбудову нації. Ми почули про організаційну й культурницьку роботу серед жіноцтва, репрезентацію у вільному світі, допомогу потребуючим, скріплення жіночої преси. Та найбільшу увагу приділено виховним завданням. Усюди, де існує українська еміграція, там розкинена мережа суботніх шкіл і садків, що їм українські жінки присвячують багато сил і старань. Український дім і українська школа мають дати дітям, родженим на чужині, уяву про нашу чарівну Батьківщину. Викликати не тільки романтичне захоплення, але й дати певну кількість конкретних знань.

Цього вимагають грядучі події. От тепер, коли ми сидимо в затишній залі в середині Мюнхену, ми забули, що кілька літ тому навко-

ло стояли похмурі руїни і зяли пашеки розбитих льохів. Нам затишно і привітно. Але не даймо заколисатись! Розсуньмо перспективи простору туди далі, до Риму, де так недавно бурхотили демонстрації; до Конго, окривавленого кров'ю європейців, погляньмо на змагання потуг навколо Куби і перенесімося в Україну, де ворог тихою сапою висотує з душ наших земляків дорожціну рістню національної культури.

Нас чекає ще великий іспит! Віримо, що нам — жінкам вистачить сил на нього. Наша готовість — получена з почуттям відповідальності за долю народу. І тому будемо піддержувати в наших рідинах ідею нашого обов'язку супроти Батьківщини, будемо плекати атмосферу підготовки до наступу. Тільки суцільна життєва постава оправдає нас перед майбутнім.

В порядку обміну думок щодо конкретної праці ОУЖ хочемо подати наші осяги й напрямні. Маємо 19 осередків, що опікуються 11 школами й 6 дитячими садками. Стараємось поширити наші організаційні клітини на півночі Німеччини, де з радістю беруться до праці.

Стараємось приєднати також німок, що одружені з українцями. В тій цілі ми перевели для них курс української мови, що його дуже радо відвідували. У висліді вони вже розуміють по-українськи, а дехто вже починає й говорити.

Наші навчальні станиці — це наша гордість! Фінансову підставу дає Союз Українок Америки, а нагляд і доживу — Відділи ОУЖ.

*) Промова, виголошена на Зустрічі Українського Жіноцтва з нагоди Світового Евхаристійного Конгресу у Мюнхені. Подаємо її у скороченні.

Літературний Конкурс СФУЖО

Коли прогомоніли кличі Світового Конгресу Українського Жіноцтва, залишився після них ще один дзвінкий відгук. У жовтні 1959 Управа СФУЖО проголосила створення Літературного Конкурсу на твір жіночого пера.

Ідея ця вже висіла в повітрі. Жінки-письменниці творять поважну групу в сучасній літературі і їх перо в великій мірі підтримує її. Віра в мистецькі спромоги жінки-письменниці казала сподіватись успіху. Та щойно Конгрес і виявлена там готовість українського жіноцтва дали поштовх до створення конкурсу. Ініціатором була тут видатна гостя Конгресу — Маруся Бек.

І справді! Інстинктом громадської й культурницької діячки вона відчула хвилю. Мистецькі сили української жінки шукають вияву: чому не вийти їм назустріч? Подаючи цей заклик, вона звертала увагу суспільности на їх творчість. Найбільш талановиті дістануть нагороди, менш талановиті поpróbують своїх сил. Оживиться творчість, виринуть нові пера. І те місце, що його займає українська жінка в нашій літературі, знайде свою оцінку і своє признание.

Постать фундаторки загально відомо в українській громаді ЗДА й що її

За п'ять літ підховали ми цілий гурт дітей, що знають — „хто вони і чії вони діти“. В останньому часі вдалось оснувати два нові навчальні осередки — у Франкфурті і Карлсруге. Подібною опікою охоплюємо старших жінок, яким Відділи США встановили невелику грошову допомогу.

Приділено увагу хворим, об'їжджаючи їх на свята з подарунками і добрим словом співчуття та підбадьорення.

Думаємо, що великим недоліком нашого життя є те, що живемо в замкненому гетті. Тому ОУЖ запланувало групі відвідани культурних імпрез: театрів, концертів і картинних галерей. Цей плян уже в процесі здійснення.

Так іде наше життя. Ми хотіли б, щоб ця наша скромна праця стала цеглинкою в тій великій будові самостійної Української Держави, яке росте покищо в душі нашого народу.

ініціативу всі належно оцінили. Заклик Літ. Конкурсу появився в пресі й повідомив про умовини й речинець.

Для підготовки Конкурсу створено Комітет Літ. Нагороди. Його завданням є — окрім постійного зв'язку з фундаторкою — встановлення умовин, контакт із учасницями, вибір Літ. Жюрі, і проголошення у пресі.

Літературним жанром першого року вибрано сюжетне оповідання або новелу. Це є ділянка, в якій учасниці знайдуть найширші можливості вияву. Комітет Літ. Нагороди не обмежував учасниць розміром чи тематикою. Побажане було змалювання цікавих жіночих характерів.

Перший речинець Літ. Конкурсу закрився дня 31. березня і вже в тому часі наспіла велика кількість творів. Та дехто запитував про можливість продовження Конкурсу, а й виявилось, що при великих відгелостях нашої діаспори вістка про Літ. Конкурс не всюди прибула на час. Тому Комітет Літ. Нагороди продовжив речинець до 31. травня, маючи намір проголосити рішення Літ. Жюрі ще перед літніми вакаціями.

Літ. Жюрі створено з видатних представників нашого літературного світу. Це є — Галина Журба, Наталя Лівницька-Холодна і д-р Богдан Романчук. Живучи в тій самій місцевості чи недалеко себе, Літ. Жюрі могло запізнавшись із усім матеріалом, відбути спільну нараду. Рішення Літ. Жюрі — це безсторонній осуд знавців, що вибрали з-поміж усіх творів — найкращі.

Та річ не тільки в найкращих виявах Літ. Конкурсу. Нас цікавлять всі учасниці, що відгукнулись своїми творами на його заклик. Всі вони проявили не тільки громадську готовість, але й іскру мистецького таланту, що заблестіла по-своєму у кожному творі.

Іх було тридцять. Тридцять жінок різного віку й походження, розкинених по всьому вільному світі. Твори надіслано: 15 із ЗДА, 5 із Канади, 6 із різних країн Європи, 2 з Австралії, 2 з різних країн Півд. Америки.

Тематикою теж дуже різні. Найбільше творів відзеркалювали події чи події часу II. світової війни. Важкі струси, що їх проходила українська земля чи українська людина, позначилися на уяві письменниць. Праця

в підпіллі, нищення євреїв, зустріч із полоненими дали тло до цих творів. У висліді постали картини чи матеріял до епопеї того хресного шляху.

Другу групу оповідань дали теми з сучасного побуту. Наше поселення поволі входить у ґрунт кожної країни і в ударі з новим довкіллям знаходить свій окремий шлях. Оце й старались схопити надіслані твори й деяким із них із тим дуже пощастило.

Дальші теми захопили однакову кількість учасниць. Це була — історична тематика, підсоветська дійсність і психологічні переживання без окремого середовища. Лиш кілька творів відгукнулось на те, але деякі з них дуже талановито.

Одним тільки твором позначилась тема з наших визвольних змагань. Цей час видно вже прогомонів і не ворухить уяви так, як недалекі події.

Форма творів дуже різна, враховуючи широкі рями жанру. Справжніх новел небагато, зате більше оповідань, які не завжди можна назвати сюжетними. Деякі з них — це тільки психологічні етюди, а трапляються й фейлетони. Але великий їх більшості притаманне одне й це виправдує всякі недоліки жанру: це їх високий рівень, що свідчить про талант або зраджує його пробліски.

Тому можемо радіти нашим Літературним Конкурсом. Він дав перегляд наших літературних спромог, що представились якнайкраще. Коли врахувати, що лиш деякі з відомих письменниць взяли в ньому участь, то наявність околю двадцяти інших талановитих одиниць і їх творів, каже з радістю глядіти в майбутнє.

Літературний Конкурс сповнив своє завдання. Головна наша подяка за нього належиться фундаторці Марусі Бек за її шляхетну ініціативу і щедрю пожертву. Нашим дальшим обов'язком є продовжувати цей почин і щороку проголошувати його наново, щоб піддержувати й заохочувати таланти, що так щедро розкипані в українській спільноті.

Л. Б у р а ч и н с ь к а

Дві молоді фармацевтки

Двоє молодих дівчат покінчило в цьому році студії фармацевтики. Це є Оріся Мачук із Філадельфії і Тая Смик з Ютики. Обі вони є активними членками Студентської Громади у Філадельфії й Нью Йорку.

Із життя наших централей

УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ

У днях 28. і 29. травня 1960 відбувся на Оселі Ольжича в Лігайтоні 18-ий З'їзд Укр. Зол. Хреста. Серед зелені великого парку, у привітній залі будинку зішлись представниці майже всіх Відділів УЗХ, щоб обговорити минулу працю й намітити завдання на мабутнє.

З'їзд відкрила голова п-ні Марія Квітковська, а провадила його доволітня працівниця УЗХ п-ні Анна Левкут. Заступницею була п-ні Марія Кукізі, а секретаркою п-ні Тетяна Мойсюк.

Звіти Гол. Управи за два роки виказували багато проробленої праці. Поруч біжучої організаційної роботи, медично-санітарної й харитативної, Укр. Зол. Хрест розгорнув поважну виховну діяльність, влаштуовуючи літні оселі для дітей. Це й було головною точкою зацікавлення в дискусії. Але звіти з Відділів дуже гарно доповнили картину. Виявилось, що східні Відділи (Нью Йорк, Філадельфія, Алентавн, Трентон) вложили в підготову літньої оселі багато праці, а також співпрацювали при організуванні Конгресу СФУЖО. Відділи з середущих стейтів (Дітройт, Гемтремк, Рочестер, Клівленд, Сиракузи) підтримували Гол. Управу, розбудовуючи Фонд УЗХ. Відділи на заході (Шикаго, Ст. Пол) допомагали молоді, бо в Шикаго діє Гол. Управа МУН. Поважним осягом усіх Відділів є контест УЗХ, що приніс за короткий час (півтора місяця) 1,440.00 дол. Це призначено на харитативну працю УЗХ в краю й за границею. Окрім того Відділи УЗХ удержують п'ять дитячих садків у Німеччині.

На спільному обіді, що відбувся 29. травня, п-ні др. Наталія Пазунок виголосила доповідь на тему „Громадська готовість української жінки“. З'їзд привітала голова СФУЖО п-ні Олена Залізник, що прибула особисто, й редакторка Нашого Життя п-ні Лідія Бурчачинська від Союзу Українок Америки.

Нову Гол. Управу очолила п-ні Марія Квітковська, містоголовами обраю пп. Анну Левкут із Дітройту, Антоніну Куропась із Шикаго і Повлину Різник із Нью Йорку, секретаркою залишилась п-ні Галина Білоус. Референтками стали: п-ні Раїса Куделя

організаційною, п-ні др. Софія Карпінська пресовою, п-ні Володимира Кавка культ.-освітньою, п-ні Оксана Генгало виховною, п-ні Марія Кротюк мед.-санітарною, а пп. Міра Повх і Євгенія Коцюба — членами Управи. До Контр. Комісії увійшли пп. Марія Кукізі, Левка Крупка і Михайлина Величко.

З'їзд виказав ріст організації та картину спеціалізацію в виховному напрямі. Нові завдання поширили працю, а контест виказав велику жертвенність і відданість членства. Треба побажати дальше такого розвитку й охоти.

УКРАЇНСЬКИЙ ЖІНОЧИЙ СОЮЗ

Дня 22. травня 1960 відбулись 3-ті річні збори Укр. Жін. Союзу у Відні. Їх провадила п-ні М. Граш, як голова, а пп. К. Колотило і С. Юзичинська, як секретарки.

Із звітів Управи можна було довідатись про працю організації. Найбільшим осягом — це організаційна розбудова її на провінцію, де вдалось заснувати три Філії. Культ.-освітня діяльність проявилась в імпрезах: академії та святі Ольги Басараб, Шедрому Вечорі та Андріївському Вечорі. Виголошено доповіді на теми: „Співпраця жіноцтва в будові Україн. Держави“ (п-ні Блянка Бачинська), „Українські звичаї під Андрія“ (др. Корнило Ластівка), „О. Олесь на тлі його творчости“ (п-ні др. Ірина Зошук), „Хвилини з життя Ольги Басараб“ (п-ні М. Бачинська-Донцов), „Поема Старичької-Черняхівської «Великий Лях»“ (п. Андрій Жук), „Враження з подорожі по Америці“ (п-ні Слава Стецько). Переведено курс писання писанок під проводом п-ні С. Тайль-Лютої. Та найбільш цінною являється діяльність зв'язків у тому році. Управа нав'язала контакт із Нац. Радою Жінок Австрії і в числі брала участь, як член австрійської делегації на Конференції Міжнар. Жін. Ради в травні 1959 р. Того ж року делегація Укр. Жін. Союзу була пріявна на Міжнар. Конгресі Родин, де вітала кардинала Кеніга. Окрім того Укр. Жін. Союз вітав Пресвященного Єпископа Кир Платона під час його побуту у Відні, а також приймав у своєму гурті видатних у-

країнських жінок, що загостили до Відня, як п-ню Ольгу Войценко з Канади, пп. Блянку Бачинську і Славу Стецьку з Мюнхену, п-ню Марію Бачинську-Донцову з Австралії.

Бажаючи відзначити місце перебування Івана Франка у Відні, Укр. Жін. Союз залочаткував збірку на вмурування пропам'ятної таблиці в тому будинку, де він мешкав.

На Світовому Конгресі Українсько-го Жіноцтва прийнято Укр. Жін. Союз у члени СФУЖО.

До нової Управи ввійшли: п-ні др. Ірина Зошук-Пірсневська, голова, п-ні М. Рись-Грех, містоголова, пп. С. Юзичинська і Н. Ластівка, секретарки, п-ні Ольга Мацюк, скарбничка. Референтками стали: п-ні С. Тайль-Люта організаційна, п-ні К. Колотило культ.-освітня, п-ні С. Гавриш, сусп. опіки, п-ні А. Мельничук, господарська. Почесною членкою Укр. Жін. Союзу вибрано п-ню Анну Жук. До Контр. Комісії увійшли: пп. М. Бачинська-Донцов, п-ні М. Дольницька-Недбаль та п-ні М. Граш.

Укр. Жін. Союз виявив на третьому році відновленого існування поважні успіхи, поширюючи діяння на провінцію та нав'язуючи зв'язки з австрійським жіноцтвом. Треба сподіватись, що його праця піде дальше в тому напрямку, розгортаючи суспільну опіку й виховні справи.

БРАЗИЛІЙСЬКА ПРЕСА ПРО УКРАЇНУ

В бразилійському часописі „А Марша“, що виходить у Ріо де Жанейро, появився уривок із спогадів Ольги Мак „З часів Єжовщини“. Часопис видає партія т. зв. інтегралістів, що займають непримирно протикомуністичне наставлення. Уривок цей вміщено, як ілюстрацію до інформативної статті про Україну. Автором її є інж. Микола Макушенко, який подбав також про переклад уривку на португальську мову.

УКРАЇНСЬКІ РАДІОПЕРЕДАЧІ

Українську радіопрограму в Уругваї підготовляє п-ні др. Ліда Макаруха-Іваницька. Радіопередача йде під назвою „Вільна Україна“ кожної п'ятниці від год. 9-тої до 10-ої вечора, заходами Союзу Українських Купців і Промисловців.

- Ukrainian Woman -

O U R E N G L I S H C O L U M N

The Refugee Intellectual

Our life is full of paradoxes; soon becoming familiar, they cease to surprise us. Yet there is something deeply ironic in these facts of existence which twist and contradict the expectations of human wisdom.

Immigration presents many problems even to the migrants themselves, as well as to the recipient country. One would expect, however, that those having the most to offer would be the ones most readily accepted, easier adjustable, and also most successful. Contrary to expectations, however, the talented immigrant, possessing special abilities, faces problems more serious and more difficult to overcome than the ones faced by an unskilled worker. The barriers of language, custom, prejudice are much greater for the intellectual. The many known successes cover up many unknown failures; and the personal costs, of some measure of success, are high indeed.

International migration involves wastage of human abilities; valuable human resources remain un-utilized; great cultural assets are allowed to disintegrate. What is more, this happens at a time when special skills and talents are badly needed.

In the early 1950's a study was made by Donald P. Kent of the intellectuals among the immigrants of the years 1933-1941. There were many outstanding personalities in this group: a few Nobel prize winners, literati with world-wide reputation, academicians and scientists of international fame. This was the immigration that brought to America Albert Einstein and Thomas Mann.

D. P. Kent was primarily interested in the economic and social adjustment of these people, in their ability to become an integral part of American culture. He found that 72% were able to follow the same professions, despite the language barriers, and despite the difficulties in attaining the relatively high standard of the professional class, while starting life anew, up from the lower steps of the social ladder. Physicians and teachers led all other professions in their attainment of financial security. Journalists and lawyers were the least successful. During their twenty year stay in America these professional people have not yet attained a complete integration with the American culture. But complete integration is not to be expected in the course of a single generation.

Studies such as Kent's are particularly valuable, as they focus the attention of the American public upon those special groups of immigrants who not only present certain specific problems, but who also are capable of great contributions to America. Recent immigration from Europe, the Displaced Persons, the escapees from Communism, include also a large percentage of professionally trained persons, of intellectuals of a high caliber. Among the Ukrainian immigration alone the number of professionals is very high. One only need count the membership of such Ukrainian-American institutions as the Ukrainian Academy of Arts and Sciences, the Shevchenko Scientific Society, the American-Ukrainian Medical Soc'y, the Society of Ukrainian Engineers, the

Association of Ukrainian Artists, the Ukrainian Writers' Association "Slovo," the Society of Ukrainian Journalists, the alliance of American-Ukrainian Veterinary Surgeons, as well as large numbers of lawyers, college teachers, musicians, actors.

An affirmative program for the maximum use of the special talents and abilities of these people would be of great benefit to our country. Particularly in the case of writers, lawyers, journalists where professional adjustment is difficult, and the language barriers seem unsurmountable, such a positive program might prevent the wastage of valuable human resources. In our life-struggle with Russian Communism, we frequently emphasize our need for highly trained individuals. We are deeply concerned with our shortages; we are enraged by our lack of technicians; of foreign language specialists; of culture experts. Under these circumstances, the wastage of so many talents at hand seems to be a tragic paradox. Once the skills of these people are allowed to disintegrate, they may be difficult to replace.

Marty

CORRECTION

In the so important story — The Virgin Lands Revolting — in our July issue we beg the indulgence of our readers in the paragraph beginning — "Experts explained . . ." Correctly the disturbed sentence in it reads:

"Being covered with a tall, strong grass, the Virgin Lands formerly protected the neighboring lands. However, now being cultivated, and deprived of the grass cover — the wind, blowing with great fury, lifted the earth layer, and carried it far away."

Do You Read Our Life?

On the occasion of the 15th anniversary of OUR LIFE festivities were held in different Regional Councils of the Ukrainian National Women's League. On such an evening, May 7, in Detroit, the question arose as to how our Junior League members, who do not know Ukrainian could use and enjoy the magazine. Two chapter members discussed it in a conversation before a large audience. Let us quote an excerpt written by Olga E. Shuster:

1st Chapter Member: Have you really looked through a copy of OUR LIFE?

2nd Chapter Member: Well, no. Not exactly.

1st Chapter Member: It is true that a good portion of the publication is written in Ukrainian, but there is a section written in English, especially for young women members like yourself; and space is allocated for chapters such as yours, where the majority of members do not read

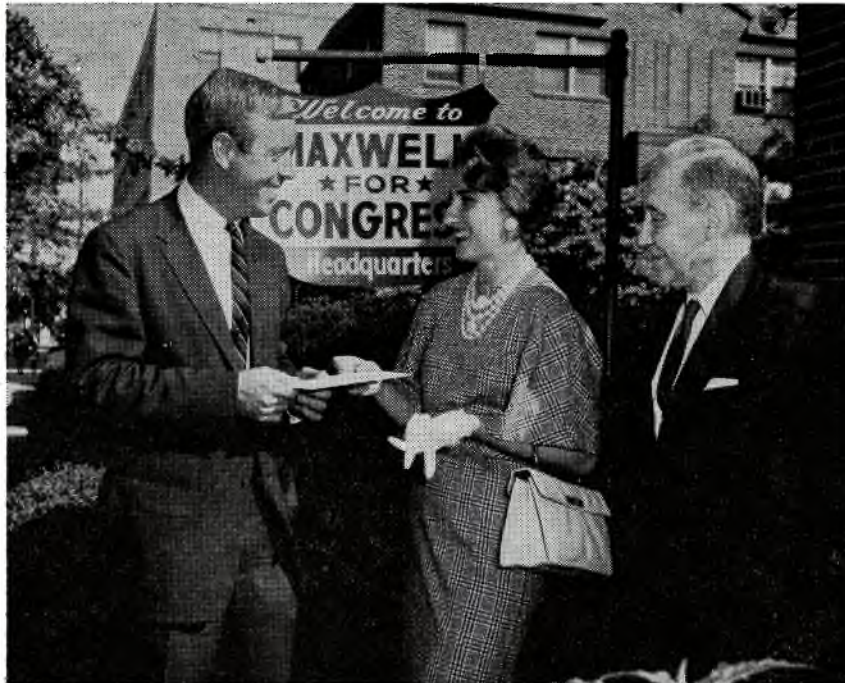
Ukrainian fluently enough to enjoy it.

Let me show you. Each month OUR LIFE regularly sets aside 3 pages for articles of interest in English. Here is an interesting article by Alexandra Riznyk of New York City, President of the young women's Chapter No. 53, entitled "I am truly a Soyuzanka." This was published in the July 1959 issue, and is an excellent article to keep and refer to the next time you are having a membership drive for your chapter. It also contains interesting ideas for Chapter activities. In the October issue of 1959, Mrs. Anastasia Volker, National Organization Chairman outlines some interesting suggestions for a club program. Every successful club is constantly looking around for new program ideas.

2nd Chapter Member: Look, there's something interesting. We are going to make Ukrainian dolls in reproduction of authentic Ukrainian costumes of dif-

Miss Tania Hrynyshyn in a role of a bride in the play "Ukrainian Wedding" given by Branch 16 UNWLA of Minneapolis, Minn. She wore a traditional costume of a Hutzul bride.

Marie Harasymowych's desire to attend sessions of the Republican National Convention was fulfilled by Dave Maxwell, Republican candidate for U. S. Congress in the Sixth District. The Chestnut Hill College senior, a "first voter" this year, of Ukrainian descent, received the coveted guest ticket at Maxwell headquarters, 6312 Chew Ave., while veteran committeeman of the 6th division, 59th Ward, Edward N. Butler, smiles approvingly.

ferent regions and periods. Here is a picture of young Ukrainian women's attire, of the Mazepa period in the 18th century. Could you lend me this issue? This article has all the information about it.

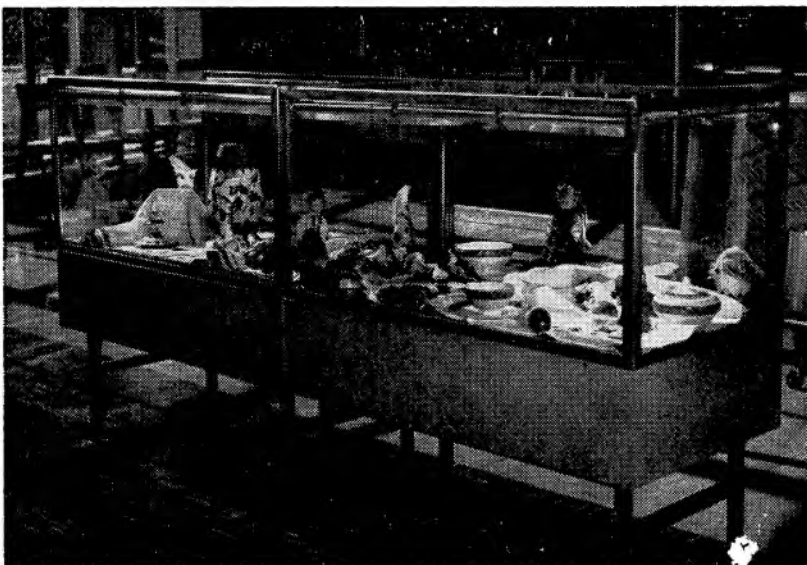
1st Chapter Member: Of course you may have it; and notice the embroidery designs on the back cover. With almost every issue you will get beautiful Ukrainian designs for embroidery work. I know your members can do Ukrainian embroidery. You can save and file your Ukrainian designs, and articles of interest, and thus refer to them over and over.

Then of course, your own Chapter can send in articles about your Chapter activities. Notice news of different Chapters in the last issues. These ar-

ticles make wonderful clippings for a Chapter scrapbook.

2nd Chapter Member: Well, Mrs. Salesman. You have just sold your first subscription. I never knew OUR LIFE magazine had so many interesting things in English; and that our Chapter could really benefit by it."

This is the drive our young members started for OUR LIFE. They underlined suggestions for club programs, reports of Chapter activities, and getting knowledge of Ukrainian costumes and embroidery. There are many other items which attract young readers. Actual problems of the Ukrainian community, old Ukrainian customs, achievements of Ukrainian women. All these are found in our English pages. Give them a little attention and you will appreciate it.

In recognition of the World Refugee Year the Montclair Library offered cases to display Ukrainian Art — Ceramic, Easter Eggs, etc. In charge of exhibit who collected and arranged display was 28 Branch of UNWLA in Newark, N. J.

SOYUZANKA'S PEN

There are many talents throughout the Branches of UNWLA. Here and there are skilled artists who are embroidering, or painting Easter eggs, as well as ceramics. And sometimes members try to compose

poems or feuilletons for their social meetings.

These small sketches are so talented that we should try to publish them. OUR LIFE starts a special page SOYUZIANKA'S PEN. Let us try to fill it up in English, as well as in Ukrainian.

THE MARY BECK LITERARY PRIZE OF WFUWO

The Literary Prize of The World Federation of Ukrainian Women's Organizations, recently founded by Miss Mary Beck, President of Detroit City Council awarded its first two prizes of \$100.00 each for a short story to the Ukrainian writers, Olga Mak, living in Curitiba, Brazil; and the music teacher, Hala Lahodynska, living in Buffalo, N.Y.

Mrs. Olga Mak, a well known writer, created a picture of the Princess Olga, a Ukrainian ruler in the early era of our history. Mrs. Hala Lahodynska, a literary beginner, wrote a plot of Ukrainian resistance against German occupation in World War II.

Beside the two awards, seven short stories were singled as worthy of honorable mention.

UNWLA Highlights

Our Regional Councils will hold their Annual Meetings in October 1960. Please arrange to nominate delegates who could represent your Branch, and report about your activities.

* * *

Our organization is celebrating its 35th anniversary this fall. The Regional Councils are planning a banquet, with awards for Branches and members, who have served 25 years. Please send your representatives to greet our pioneers.

* * *

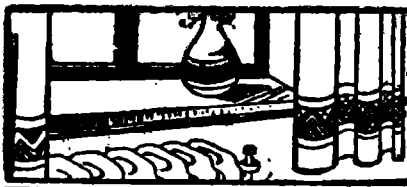
Our organization Chairman, Mrs. Anastasia Volker, the delegate for the Congress of International Women's Council in Istanbul, left by plane on August 22, 1960. She is a member of the delegation of the National Council of Women of the U.S.A.

* * *

Our Vice-President Mrs. Stephanie Pushkar is delegated to the Fifteenth National Conference of Citizenship held in Washington, D. C., on Sept. 16-20, 1960, to represent the Ukrainian National Women's League of America.

OUR LIFE

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.
909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
Phone MA 7-7945

У НАШІЙ ХАТІ

Про культуру цибулькових рослин

Нераз чуємо нарікання: посадили ми туліпани або гіяцинти, першого року щось трохи цвіли, а потім змарніли і лиш тут і там покажеться якась квітка. Що тут за причина?

Причин невдач із цибульковими рослинами може бути більше.

1. Цибулькові потребують **доброї, глибоко управленої землі**. Каміння і коріння бур'янів мусимо з ґрунту визбирати. Особливо не слід оставляти перію, що розмножується корінними відростками. Якщо ґрунт дуже занечищений перієм, тоді краще в першому році, по дуже докладному вичищенні, посадити там якінебудь однорічні квіти, як петунію, бородавик або чорнобривці і щойно слідуючої осени цибулькові.

Земля під цибулькові мусить бути врожайною. Коли глина наша за тяжка, додаємо чорної землі (top soil), коли надто піскова доправляємо компостом та торфом (pitt moss). У слабій землі туліпани, а тим більше гіяцинти рости не будуть, а нарциси будуть нікло виглядати й мало цвісти.

2. Цибулькових рослин не слід **садити плитко**. Ранні туліпани садимо 4 інчі завглибшки у 5 інч. відступу один від одного. Пізні туліпани садимо 6 інчів завглибшки і в відступі 6 інчів один від одного. Нарциси великоквітні у такий самий спосіб, дрібноквітучі 4 інчі завглибшки і в відступі 6 інчів один від одного. Крокуси треба садити 3 інчі завглибшки і в відступі 4 інчі один від одного.

3. Великою перешкодою для культури цибулькових є **підмоклий ґрунт**. Якщо на грядки підходить вода, чи то з ринви чи підшкірна — цибульки гинуть.

Зимом, а особливо під весну, по грядках ходять і ушкоджують **прозябці**. У висліді маємо мало квітів. Там, де весною панують сильні вітри, садимо лиш низькі

відміни, бо високі ушкодить вітер.

5. Купуючи цибулькові рослини, треба вважати, щоб не було між ними **спліснелих**. Такі є зовсім безвартісні. Не слід купувати мішані відміни без назв, хоч такі значно дешевші. Посаджені всуміш низькі й високі, ранні й пізні, ніколи не дадуть гарного квітника.

6. Цибулькові треба садити у суху погоду **вкінці вересня чи на початку жовтня**, щоб вони до морозів закорінилися. Саджені пізніше, в першому році слабо цвітуть.

7. Щоб ґрунт весною не заскоруплювався, посипаємо грядку на 1—2 інчі **компостом**. Можна це зробити також у грудні, навіть на замерзлу землю, коли немає снігу. Компост затримує вогкість, а коли весна суха, заощаджує поливання. Та все ж таки треба ранньою весною, коли лиш земля обісхне, а туліпани добре покажуться, **плитенько обсапати їх**, щоб злегшити ґрунт. Це особливо важне там, де ґрунт засклеплюється.

8. По відквітненні **усуваємо біла і листя туліпанів**, але аж тоді, коли вони пожовкнуть і легенько витягаються з землі. Ніколи скоріше! Через листя цибулька втягає потрібні для її розвитку на наступний рік, речовини.

9. Туліпани і гіяцинти залишаємо на місці не більше **3—4 років**. По тім часі викопуємо їх із білами в червні, пересушуємо в тіні (не на сонці!), а восени висаджуємо на грядки. Ушкоджені й нерозвинені викидаємо.

Гіяцинтам обрізуємо відквітнені біла і між них висаджуємо розсаду однорічних, а по двох-трьох тижнях усуваємо рештки листя. Однорічні рослини тоді вже прийнялись і почали цвісти. По усуненні відквітлених біл і листя туліпанів грядки плитко пересапуємо і садимо розсаду однорічних квітів — чорнобривці, фльокси, петунії чи ції. Нарцисам відрізуємо квітові

біла зараз по відквітненні, а гичку зрізуємо щойно по 2-3 тижнях, десь при кінці червня у висоті 4 інчі над землею. Між нарцисами можемо у червні також посадити однорічні квіти, найрадше чорнобривці. Крокусам гички не зрізуємо, вона сама звичайно вже в травні вигибає. **Роман Коцик**

ЗДОРОВНИЙ ПОРАДНИК

У квітневому числі подали Ви **стравоспис одного дня без скибки хліба**. Чому не подали Ви для якої категорії людей цей стравоспис і чи можна працювати фізично без скибки хліба?

Заінтересована

Стравоспис, поданий у квітневому числі, йде під наг. „Пам'ятаймо про діету“. Отже він відноситься до людей, що повинні придержуватись дієти. Маю тут на думці людей, що прибувають понад приписану вагу — іншими словами — їдять більше, ніж їх організм потребує, навіть коли скількість споживаної їжі відносно мала.

Відживна дієта мусить містити в собі пропорційно відповідну кількість білка, вуглеводнів, товщів, вітаміні та мінералів. Отим людям, що прибувають понад приписану вагу, треба їжу дещо змодифікувати. Їм треба багато білка, менше вуглеводнів і мінімальну кількість товщу. Натомість треба дбати про вітаміни й мінерали, що знаходяться в городині.

Згаданий стравоспис містить у собі задовільну кількість вуглеводнів (у формі овочів, мусу, кашки, моркви). Вартість хліба у його вуглеводнях та він має їх доволі багато. Коли Ви чи людина, про яку питається, не має надміру ваги, тоді може до того стравоспису додати хліба. А коли хтось легко прибуває, то повинен — **незалежно від роду праці** — вистерігатись хліба, картоплі, печива, солодошів тощо.

Др. Надія Сороківська

Чи ви вже вирівняли передплату за „Наше Життя“?

Користаймо з досвіду

Анна Сивуляк

Для щоденного вжитку

Коли редакторка „Нашого Життя“ звернулась до мене з проханням розказати щось про своє кушварення, я сягнула думками ген далеко, в той час, коли я молоденькою дівчиною приїхала до Америки. Звісно, господарити я в

Анна Сивуляк

тому часі не вмiла й поза кашею зварити нічого не зумiла б. Але життя навчило! Варити прийшлося спершу для чужих, а потiм для своєї родини. Та й довгi роки допомагала я чоловiкови в ресторанному бизнeсi.

В Америцi пiзнала я кухнi рiзних нацiональностей i побачила їх рiзницi. Кожна народнiсть має свої улюбленi страви, якими пишається. Але кожна врештi пристосовує їх до тутешнього побуту. Показується, що не всi страви годяться до американського клiмату й способу життя.

Такою дорогою пiшли й українськi господинi. Нашi улюбленi страви — борщ, голубцi, вареники, пироги, прийнялись тут i смакують знаменито. Але вони забарнi i не завжди є час на їх виконання. В сучаснiй вiдживi бiльше значення має м'ясо й городина. Тому нашi господинi достосували свiй стравоспис до теперiшнiх потреб. Правда, в бiльшостi вони не вживають м'ясива чи городини з пу-

шок. Бо ж українська жінка не жаліє своїх рук і знає, що страва свіжо зварена далеко здоровша. Та й господарськи вона краще на тому виходить, бо їжа з пушок багато дорожча.

На прохання редакції „Нашого Життя“ хочу подати кілька стравосписів обіду та відповідних приписів до них. Із тим наміром упорядкувала я два на сто-краєвий зразок, а два вже достосовані до тутешнього харчування. Може хто схоче спробувати їх?

Стравоспис обіду

I. М'ясний:

Юшка з городини
Голубці з м'ясом і рижом
Салатка з помідорів
Яблука в тісті

Пісний:

Борщ
Налисники з сира
Печені яблука

II. М'ясний:

Помідорова юшка з сухариками (crackers)
Телячі котлети (Veal Chops)
Стручкова фасолька, картопля, посипана петрушкою
Молошній будинь (Custard)

Пісний:

Юшка з черепахи
Риба печена, м'ята картопля
Салатка з капусти
Морозиво

Салатка з помідорів

Потрібно:

6 помідорів сер. величини
½ ф. сира
2 ложки сметани
1 ложка сметанки
1 цибуля
2—3 редьківці
1 головка зеленої салати

Розрізати помідори на четверо або шестеро, не досягаючи споду, так щоб відкрився. Окремо розбити сир із сметаною і сметанкою. Посікти цибулю (може бути й зелена цибулька з гичкою), порізати дрібно редьківцю, додати соли, а коли хто любить і перцю, вимішати добре і наложити тим помі-

дори. Врізати кусень зеленої салати і покласти помідор на те.

Налисники з сира

Потрібно на тісто:

3 яйця
3 ложки борошна (муки)
трохи маргарини або кріско

На начинку:

1 ф. сира
1 яйце

Розбити добре яйця. На кожне яйце взяти 3 ложки зимної води (разом 9 ложок) і розбити з борошном. Потім усе вимішати й посолити. Помастити сковорідку (пательню) маргариною (взяти на восковий папір) і смажити налисники з обох сторін.

Н а ч и н к а : Сир перемішати з яйцем і посолити, а коли хто любить — поперчити. Втерти, щоб було гладке. Мастити тим налисники і звивати. Складати до вимашеної ринки, накрити і вставити на 10 хвилин до печі.

Телячі котлети (Veal Chops)

Потрібно:

1 ф. телятини (3-4 котлети)
1 горнятко тертої булки
1 яйце
кілька ложок молока
½ горнятка борошна (муки)
¼ ф. маргарини або кріско

М'ясо витерти добре з води, обтачати в борошні, яйці, розбитому з молоком і тертій булці. Розігріти чверть ф. маргарини нараз у ринці і вкинути котлети на середне гарячий товщ. Товщу повинно бути стільки, щоб котлети плавали в ньому. Зарум'янити з обох сторін і вийняти до другої ринки, щільно прикритої. Коли б товщ википів, додати нового. Коли всі котлети готові, вставити ринку до печі, щоб дійшли.

Яблука в тісті

Потрібно до середини:

6 яблук
6 ложочок цукру
сок із пів цитрини
1 ложка масла
трошки цинамону

До тіста:

2 ложки борошна
1 ложка маргарини або кріско
½ ложочки порошку до печення
Яблука обібрати, вижолобити (Докінчення на ст. 22)

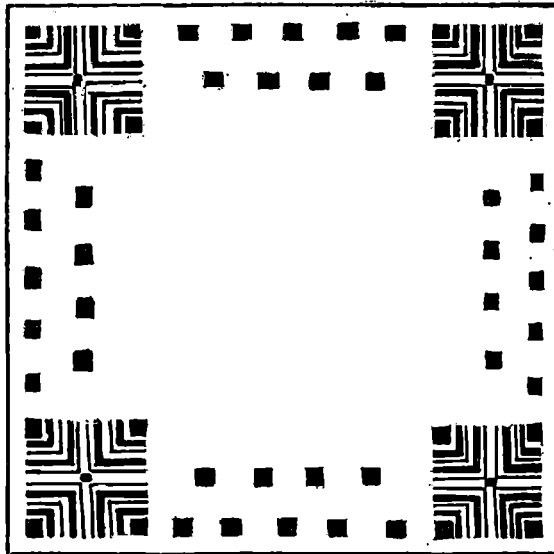
Українська ВИШИВКА

ВИШИВАНИЙ НАСТІЛЬНИК

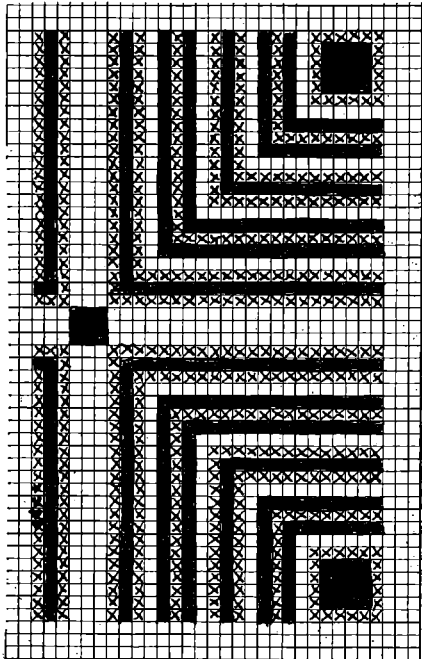
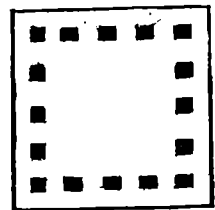
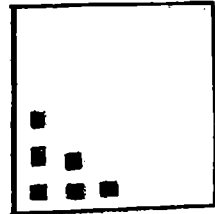
Настільник із серветками потрібний у кожній хаті. При невеликій гостині він править за скатерть, а в разі більшої гостини можна його простелити поверх скатерті.

Дуже цікаво можна вишити настільник на зразок сільської хустини. Тоді великі мотиви розміщені в чотирьох рогах сервети, а сполучені з собою невеличкими чотирикутниками.

Край настільника можна викінчити рубцем, що прикріплений „прутиком“, або обвести косичкою і край завернути під спід.

З Курячця

Волинський взір

Мотив сільської хустини з околиць Костополя, виконаний хрестиками, у красках чорній і червоній (ч. 321).

ВИШИВАЙМО!

Кожна українка вміє вишивати. Можливо, не всім відомі різні стіби й викінчування, а також не всюди вживають однакових термінів. Тому й будемо подавати час від часу огляд найважливіших стібів та їх дійсні назви. Це потрібне також для молоді, що хотіла б зазнати з красотою українського орнаменту.

ШОВ „ПОПЕРЕД ГОЛКИ“

Вколоти голку в місце першого уколу й виколоти з вивороту через шість ниток основи (починаючи рахувати з точки першого уколу). Даль-

ше пропустити три нитки під голку і набрати знов три нитки на голку. Ці стібки роблять, посилаючи голку вперед. Коли шов закінчено, нитки закріплюють, захищуючи під вишивку з вивороту.

Усі стібки шва „поперед голки“ однакового розміру. Там, де на лицьовому боці стібки, на вивороті — проміжки і навпаки. Якщо цим швом виконуємо взір, то він однаковий з обох боків.

Швом „поперед голки“ вишивають на Поліссі і в Київщині. Цей спосіб вишивання зветься також „перетинанням“.

Куховарські приписи

Н. Костецької

ГОРОДИНА й ОВОЧІ

Ціна 60 ц. за зшиток

з пересилкою 65 ц.

Замовляти в Централі СУА.

ДЛЯ ЩОДЕННОГО ВЖИТКУ

(Докінчення зі ст. 20)

середину і всипати туди ложечку цукру, кілька краплин цитринового соку, дрібку масла і трошки ци-намону.

Окремо приготувати тісто з борошна, маргарини. Наперед посікти ножем, а потім влити 3 ложки зимної води і порошок до печення. Замісити і розтачати 6 кусників. Тачати найкраще в листку воскового паперу, припорошеному борошном. Завинути яблуко в кусник тіста і заліпити. Покласти на помашений лист (бляху) і поставити до печі на 350 ст. на 20 хвилин.

НАШВИДКУРУЧ

Продовжуємо вказівки господиням, що в поспіху мусять зладити теплу страву. Нераз знаходимось у такій ситуації!

Горохова юшка

Потрібно:

- 1 бляшанка горохової юшки (Pea soup)
- 1½ бляшанки води або вивару з городини
- 1 ложечка масла або 2 пасочки бекону
- 2 зубки часнику або ½ ложочки часникового порошку

Юшку розколоти з водою або виваром. Мішаючи, раз заварити. Додати ложечку свіжого масла або розтопленого бекону з вишкварками. Коли вливаємо на тарілки, додати до юшки свіжого, розтовченого часнику або часникового порошку. Н. Ч.

ПОРАДНИК НАР. МИСТЕЦТВА

Чи яворівський стіб, а гладь — це одне й те саме? Читачка

Засадничою різницею між яворівським стібом, а настилуванням (гладь — це не український термін) є та, що стіби яворівські покладені скісно, а настилування прямо.

Покищо не можемо Вам це пояснити рисунком, бо починаємо огляд стібів на сторінці „Українська вишивка“. Там з'ясуємо незабаром один і другий із згаданих стібів.

ВИРІВНЮЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

22

НОВІ КАПЕЛЮШКИ

Їх продемонструвала сіямська королева Сікіріт під час своєї недавньої візити у Вашингтоні. Бо ж по дорозі вона вступила до Парижа і тамошні мистці моди її відповідно зодягнули. Невідомо, чи вони хотіли підвищити її дрібну постать? Але капелюшки дістали тепер високі денця. Все прямує вгору — можна про них сказати.

Тому й нові капелюшки неначе нех-

тують крисами. Найбільше поширені точки, турбани, шапки, берети. І то все в випуклій, повишеній формі. „Вечечки й копули на жіночих головах“ — зажартував собі один модний журнал. А другий таки виразно заговорив про архітектурні новини в жіночій моді.

А жіноцтво — раде цій відміні. Все, що нове, притягає! Зокрема ті хутряні шапочки, що так гарно відтіняють молоде личко. Зірка

МАТИ Й ДОНЕЧКА

Нераз бачимо дві силуетки, що себе гарно доповнюють. Це тоді, коли в матері легка літня суконка, а з того ж матеріалу для донечки пошита. Такі моделі зустрічаємо звичайно влітку.

Ними займаються спеціальні фірми. Вони добирають моделі й матеріал та поширюють їх по цілій Америці. Адже не кожний фасон може одягнути доросла людина й дитина!

Яка це радість для донечки! Що в неї така ж суконка, як і в мами...

ЧИ ЗНАЄТЕ ПРИКМЕТИ ВАШОГО ЛИЦЯ?

Жіноче обличчя — дуже химерне. В декого — шкіра, як „кров із молоком“, хоч ніякої уваги їй не приділює. А в другій, хоч і дбає про те, скоро показуються зморшки. Чому це написати?

Найперше треба знати прикмети свого обличчя. Яка Ваша шкіра, суха, масна, вразлива, чи нормальна?

Суха шкіра морщиться легко докруги очей і рота. Вона матова й шорстка. Після миття натягається. По середині чола і здовж рота творяться довгі зморшки.

Масна шкіра відзначається виразними порами. Чоло, ніс і підборіддя приймають скоро масний полиск. Певні частини обличчя засіяні уграми, а порох і саджа легко осідають на них.

Вражлива шкіра скоро реагує на перемену погоди. Обличчя легко червоніє, тріскає від вітру чи морозу. Також легко опалюється від соняшного проміння. Така шкіра легко дістає плями, особливо під час хвилювання.

Нормальна шкіра не є шорстка. Її пори не відзначаються виразно, а кольор свіжий і привабливий.

**

Кримські хутра походять із овець-каракулів, званих „грубохвостими“. Гірші шкірки дають звичайні каракули і астраханські вівці. Невеликий процент їх продукує Америка, решту спроводжують із ССРСР, Афганістану і західно-південної Африки. Напівкримки або т. зв. „шериз“ походять із Ірану (Шіраз — це місто в середньому Ірані), Іраку й Індій.

НОВІ ЗБІРНИКИ ДЛЯ ДІТЕЙ

Осіньне листя

Золота бджілка

ЦІНА ПО 50 Ц.

Відбитка з „Нашого Життя“

Упорядкувала Марія Юркевич

Замовляти в Централі СУА

НАШЕ ЖИТТЯ — ВЕРЕСЕНЬ, 1960

НАШИМ ДІТЯМ

Олена Цегельська

С я н я

Нетерпеливо ждала Сяня того дня, коли нарешті почнеться наука. Вона дуже тішилася, що піде до школи. З великою цікавістю розпитувала маму:

— А як там, у тій школі, буде?.. А що мені там робити, що говорити?..

То знов клопоталася новою течкою, книжкою, зшитками, олівцями, перами і т. ін.

Вкінці прийшов цей радісний, новий день.

Школа дуже припала Сяні до вподоби. Не могла досить надивитися й надивуватись цій школі. І сама школа, і пані вчителька, і діти. Її серденько так радісно билось, коли разом молились, а потім, коли пані вчителька так поважно, так ясно говорила, то кожне слово було для неї важне та зрозуміле.

А коли пані так голосно прочитала її власне ім'я, подумала про себе:

„Бач, я уже не мала Сяня, я вже Оксана Матвіївна, школярка! Ото, — подумала ще — аж тепер будуть усі мені дивуватись... От, чого то я доступна!“

І ця радість так вдарила їй у голівку, що нагло Сяня дуже згорділа. Вона видалася собі дуже важною особою. Зі школи йшла з високо задертим носиком. Так — ще чого доброго! — як би так падав дощик, то міг би попасти у ці носові дірочки.

Аж тут надійшов знайомий пан Гурський і задержався.

— О! — сказав. — Яка жвава школярочка! А як там у школі першого дня було, Сяню?

На це Сяня, замість вклонитися і чемно відповісти, ще вище задерла носика, надула губоньки і щось буркнула.

Пан Гурський лиш головою покрутив, сказав: Но, но! — та й пішов.

А далі Сяня ще й не вспіла фірт-

ки до свого городчика відчинити, як уже пес Бурко кинувся її вітати. А вона:

— Йди, ти! Не торкай мене! Не бруди нового плащика, не хапай зубами за течку! І не думай, що я буду з тобою гратися! Я вже школярка!

На це Бурко сумно звисив голову і поплентався до хати.

— Няв-няв! — уже на порозі хати почала тертися до її колін улю-

— І не думай, що я буду з тобою гратися! Я вже школярка!

блена киця Мірка. Думала, що Сяня скочить по тепле молочко для неї. Де там! Майже гнівно відсунула кицю від себе, аж мама здивовано глянула від кухні.

В хаті не скинула з себе нової суконки. На рибки в акваріумі — яким щодня змінювала воду — навіть не глянула. Повагом, нога за

ногою, вийшла до городчика. Там, на стежці, лежала коновочка до підливання. Айстри, бальсаміни й троянди сумно позвішували голівки, наче просили:

— Ох, підлий нас, Сяню! Бачиш, ми гинемо від спраги!..

А вона їм у відповідь:

— Не надійтеся, що я буду туг хляпатися з водою і підливати! Не думай! Я від тепер не ваша Сяня. Я школярка! — й гордо пішла до своєї кімнатки.

Там щось перевертала у своїй течці та бурмотіла.

А мама:

— Сяню, а що ти там робиш? Йди-но, накрій стіл до обіду!

— Але ж, мамо, я не маю часу! Я вчуся! Пані вчителька сказала: „Вчіться пильно і в школі і вдома“. А отець катехит казав вивчати „Отче наш“ і я вивчаю.

— Але ж ти давно вже „Отче наш“ знаєш, навіщо тобі вивчати?

— Що з того, мамо, що знаю... Ану ж забудуся...

Мама здивовано здвигнула плечима, а до тата сказала:

— Що за переміна зайшла з нашою Сянею! Не пізнаю її, так згорділа. Вже мені в хаті не помагає, ні, як то кажуть, „за зимну воду не возьметься“. Лиш надулася, мов пава, і пишно походжає. Думає, що Бог зна, яка важна...

По обіді мама в кухні, а татко на подвір'ї, то в гаражі щось майстрував. Сяня даліше нічого не робила, лиш походжала. Ніхто не звертав на неї уваги, не дивувався. Вкінці це все їй надокучило. Підійшла до гаражу:

— Татку, а я вже школярка!

— Знаю, доню, знаю. Від тепер разом рано будемо виходити з хати, — я на працю, а ти до школи. Ну, а по полудні я ще буду вдома мамі помагати, щось направляти. Я, знаєш, Сяню, і в хаті мушу працювати...

— А я, татку, а я?

— Ти, доню, хоч уже і школярка, а вдома ти, як і давніше — наша поміч, наша мала господинька.

— Та-а-а-к? — здивувалася Сяня, і побігла до мами.

— Мамо, а то можна так: Любити школу і нашу хату? І пса Бурка, і кицю Мірку, і рибки, і квітки в городці?

— Але ж можна, моя доню, не лиш любити, але й старатися про все, як давніше.

І наша Сяня, мов нічого й не було, на radoшах взялася за свою звичайну роботу. Зі стола збирала посуду, і пес Бурко дістав від неї велику кістку, а киця Мірка останки обіду. І рибкам в акваріум змінила водичку. А коли з коновоч-

кою води в городці бігала від квітки до квітки, то вони з вдячності кивали до неї пахучими голівками.

І при цій роботі така була рада, що десь то поділася її здумана гордість. Ввечорі, змучена, пригорнулася до мами і шепнула:

— Мамо, а завтра мені знов треба йти в школу на науку, а по науці...

— По науці, моя Сяню, дальше будемо собі обі в хаті господарити, так, як сьогодні. Добре?

І мама погладила свою школярочку Сяню по голівці та поцілувала.

— Оповідали мені, — продовжував далі батько — що раз довелося одному подорожньому ночувати літом на дворі, під відкритим небом. Уночі з'явився смердюх.

Собаки напали на нього.

Нараз рознісся на подвір'ї такий сморід, що подорожній трохи не задушився. Корови почали ревати на ціле горло. Їм теж не до смаку був цей сморід. Собак кілька днів ніхто не пускав на подвір'я, доки від них не відійшов сморід. От так це невелике звірятко вміє боронити себе.

— А тепер ідіть спати! Вже пізно. В неділю підемо до зоологічного садку подивитись на смердюха. Добре, діти?

— Добре, добре, татусю!

— Добраніч!

Вуйко Квак

Смердюх

Катруся й Миколка слухали, як тато оповідав їм про свої пригоди в лісі, ще як він був лісничим у Рідному Краю.

Оповів їм, як дикі свині оборонялись від голодних вовків. Молоденьких пацятки дали до середини, а самі стали в півколо й вовки не могли доступитись, щоб схопити молоде, ще безборонне пацятко. Сила диких свиней у гурті є велика. Вовки все падають жертвою роз'ярених диких свиней. Лишаються від них самі кістки.

— Татусю! — питає Катруся. — Чи в Америці є вовки?

— Є їх досить, але вони не є такі страшні, бо домашні звірята добре схоронені, фермери мають зброю і бороняться не тяжко. От, я краще оповім вам, діти, як бороняться від далеко сильніших за себе, але мале звірятко, що зветься „смердюх“.

Діти почали сміятися. Вони не чули, щоб були звірятка, які звалися б „смердюхи“.

— Розкажіть, татусю, що то за звірятко? — прохали діти.

— От тут, в Америці, живе невелике, гарне з вигляду, звірятко. Ростом не більше за котика. Лапки короткі, хвіст великий, пухнастий. Зуби не страшні, пазурі невеликі, а цього звірятка бояться і люди, і звірі.

— А чого його бояться? — питає Миколка.

— Це звірятко, як я казав вам, називається смердюх. Він підпускає близько до себе людей і їх ніколи не боїться. Оповідав мені

один фермер, що господиня помітила, що в льоху стало пропадати м'ясо, протягом кількох днів. Вона подумала, що це діло kota й стала закладати всі входи й виходи. Та це не допомогло. Тоді куховарка рішила сама прослідкувати злодія.

Раз уночі почула вона, що щось у пивниці „газдує“ й пішла подивитись. Там побачила невелике звірятко. Ціле буре, хребет білий, мордочка витягнута з білою смужкою посередині. Звірятко сиділо й спокійно дивилось на господиню.

Вона кинулась на нього й хотіла вдарити його палицею. Та ще не встигла вдарити, як звірятко обернулося задом до неї і чимсь хлюснуло їй просто в лице. В цій хвилині рознісся в льоху такий страшний сморід, що не можна було дихати. Господиня не знала куди втікати. Побігла до хати, тут зустріла її фермерка, почула сморід і втекла від неї.

Сморід розійшовся по цілому домі. Господиня не могла ні відмитися, ні відчиститися. Прийшлося викинути з льоху всі харчі, так вони засмерділися. Отак це звірятко борониться від напасників і за це дістало назву смердюха.

— А чому воно так смердить? — питає Катруся.

— От, бачите, одні звірята бороняться зубами, другі рогами, а смердюх має коло хвоста особливий мішочок, з якого може в кожній хвилині виприскати дуже воночю теч-рідину. Цим борониться і рятується від ворогів. Навіть звірята не зносять його смороду.

НЕВІДКЛАДНІ СПРАВИ

Що не день, то в мене справа
Невідкладна і цікава —
В мене ляля є чудова,
І потрібна їй обнова:

Гладдю, хрестиком і в строчку
Я їй вишила сорочку
І сплела їй черевички,
І пошила дві спіднички,

Й фартушок рясний з перкало —
Приберу я нині ляпо...
Сяють щастям в неї очі,
Мов подякувати хоче.

Варвара Гродська

МАЛЕНЬКЕ ДІВЧАТКО

Хоч маленьке я дівчатко,
Говорити вмію гладко.

І учуся вже читати,
Бо негарно дармувати.

Як читати вміти буду,
Все читатиму без труду:

А найбільш казки цікаві
Про князівен кучерявих.

Раді тато і матуся,
Бо й писати я вже вчуся.

Як навчуся я писати,
Напишу листа до тата

І до мами й до бабусі
Від — ученої Марусі.

Р. Завадович

Вітайте нам, дорогі членки! По вакаціях повернулись Ви, сповнені свіжих сил і вражень. Відпочивали, купались, відвідували рідних і приятелів. Набрались нових думок і постанов. А тепер напевне увіллете цю снагу у свої Відділи, що чекають Вас. Приходьте численно на **перші повакаційні сходи**ни!

Дня 19. серпня 1960 відвідала Централю наша **організаційна референтка п-ні Анастасія Вокер**, спинившись на один день у перелеті на Конгрес Міжнар. Жін. Ради в Істамбулі. Через літню пору не можна було скликати наради Екзекутиви. Проте в тісному кружку кількох членів обговорили ми найважливіші моменти її побуту. Засіблена в матеріяли, відлетіла п-ні Вокер дня 20. серпня з Нью Йорку. На леговище провела її п-ні Іванна Бенцаль, референтка зв'язків Гол. Управи.

Наша організація готується гідно відзначити своє **35-ліття**. Не плянуємо гучного святкування, як воно водиться при ювілеях. А хочемо тільки пригадати собі і другим, що ми досягнули за цей великий шмат часу. Для тієї цілі влаштуємо скромний бенкет і пригадаємо собі пройдений шлях. Відлі, що заснувались 25 літ тому і більше відзначимо грамотою, а членок, що провели 25 і більше літ в організації — позолоченими відзнаками.

Точніше обговоримо ці справи в **об'їзнику**, що його розсилаємо. Прохаємо відчитати його на перших повакаційних сходах. Це допоможе Вам увійти знов у хід справ та розпочати новий громадський рік. Щастя Боже!

Олена Лотоцька, голова

Окружні Ради СУА підготовляють на жовтень свої **Окружні З'їзди**. Згідно з новим статутом — це звичайні річні збори Окружної Ради. Та завдяки новій ролі і завданням Окружних Рад, вони мають особливе значення. Це підсумки праці й осягів Округи за минулий рік. А коли дбайливо переведені, дадуть нам погляд і на майбутнє.

У цьому допоможе нам ще одна намічена акція. Хочемо почути думку членок СУА, про те, що саме й як вони хотіли б бачити у своїй організації. У зв'язку з тим розсилаємо **анкету** до всього членства п. н. „**Що Вас цікавить?**“ Управі Відділів повинні подбати, щоб кожна членка виповнила її й висловила якнайдокладніше. Це нам дуже допоможе!

Пригадуємо справу, яку ще не всі Відділи впорядкували, а саме — **виказки для членок**. Частина Відділів ще не надіслала списку членок і через те їх Відділи цих виказок не мають. Також не всі ново-прийняті членки засіблені у виказки. Голови й секретарки Відділів повинні присвятити цій справі більше уваги.

Рішенням Екзекутиви припала мені честь відвідати наші Відділи в середущих стейтах. На початку жовтня прибуду до **Шикаго**, де хотіла б відвідати всі Відділи СУА. Маю намір зустрінутись і з членством 51 Відділу у Милвоки. Багато справ треба розглянути й обговорити.

Ірина Кашубинська

Орг. референтка Гол. Управи

АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ підтримують УККА своїми датками до УНФонду, бо тільки незалежна, власними засобами ведена праця може мати успіх та допомогти українській справі в ЗДА.

Датки слати на адресу:

Ukrainian Congress Committee of America, Inc.
302 West 13th Street, New York 14, N. Y.

НАШЕ ЖИТТЯ — ВЕРЕСЕНЬ, 1960

Центрاليا одержала

від 7. липня до 2. вересня 1960

РІЧНА ВКЛАДКА І ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД:

Від. 26 Гемтремк	20.00	5.00
„ 38 Ленсинг	10.00	2.50

ФОНД ЦЕНТРАЛІ І ВКЛАДКА ДО СФУЖО:

Від. 26 Гемтремк	80.00	15.00
„ 36 Ленсинг	12.00	1.20
„ 69 Лорейн	20.00	—

ФОНД РЕЗЕРВОВИЙ І КОНВЕНЦІЙНИЙ:

Від. 26 Гемтремк	10.00	—
„ 38 Ленсинг	5.00	2.50

ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.:

Від. 63 Дітройт, з нагоди ювілею Пані Стельмах, прислала п. Дарія Бойчук	18.00
Анна Чорній, Балтимор,	5.00
Люся Струк, Ніагара Фоллс, Онт.	2.00
Неллі Ковалишин, Нептун	2.00
Теодозія Пришляк, Гиллсайд	2.00
Марія Малевич, Питсбург	2.00
Марія Ільницька, Шикаго	2.00
Мирослава Притула, Бингемптон	1.00
Е. Олексинин, Гартфорд	1.00
Стефанія Цимбаліста, Дітройт	1.00
Христина Филипс, Джексон	1.00
о. Василь Максимець, Алтуна	1.00
Анна Кізіма, Нью Йорк	1.00
Катерина Коляня, Кінгстон	1.00
Олена Богач, Брукфілд	1.00
Катерина Івашко, Маямі	1.00
Стефанія Кріслата, Клівленд	1.00
Ірена Величковська, Дітройт	1.00
Ольга Заяць, Гартфорд	1.00
Марія Васьків, Бронкс	1.00
Ева Хомів, Асторія	1.00
Розалія Завінська, Парма	1.00
Анастасія Бойцун, Трентон	1.00
Катерина Яремко, Геленвиль	1.00
Марія Грабар, Монреал	1.00

ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА“:

Від. 1 Нью Йорк	20.00
„ 13 Честер	10.00
„ 16 Мінеаполіс	20.00
„ 47 Рочестер	10.00
„ 69 Лорейн	90.00
„ 71 Джерзі Сіті	10.60
Євгенія Боднар, Філад., збірка	13.00
Ольга Коцюба, Еддістон	10.00
Д-р Володимир і Марія Білозєр, Вігакен	10.00
Марія Фединяк, Де Мотте, Інд.	2.00
Марія Горінь, Миллвиль	1.00

З подякою,

А. Кульчицька, фін. секр.
Анна Сивуляк, касієр

ЧЕСТЕР, ПА.

Річні збори 13 Відділу СУА

Дата: 7. лютого 1960.

Відкрила збори голова п-ні Н. Мохнацька молитвою.

Президія зборів: п-ні Марія Мельник, голова, п-ні Євгенія Корчинська, секретарка.

Протокол відчитала секретарка п-ні Ярослава Збир.

Діяльність Відділу:

а) **Організаційна:** Відділ відбув 14 ширших сходин. На сходинах обговорювано листи й обіжники Централі, пляни чи звіти з імпрез, допомогу потребуючим в Європі та відбувались гутірки на актуальні теми. На кожних сходинах голова п-ні Мохнацька пригадувала про національне виховання дітей. На Конвенцію СУА Відділ вислав дві делегатки, а членки зібрали серед наших кутців і промисловців оголошень на суму 80 дол.

б) **Культ. Освітня й Імпредова:** Діловий рік 1959 розпочався традиційною Просфорною, що пройшла з гарним успіхом. Свято Жінки-Героїні дня 8. березня випало дуже гарно. Програма складалась із виступів хору СУА, реферату, сольоспіву п-ні Дарії Мінчак та деклямації п-ні Володимирі Михайлів. Шевченківські роковини Відділ відзначено рефератом п. Мохнацької. Дня 20. вересня влаштовано пікнік на фермі п. Малецького. Окремими святочними сходинами з перекускою Відділ вшанував день іменни пані голови. Останньою імпрезою в 1959 був Андріївський вечір, що пройшов дуже успішно. Треба зазначити, що на всі буфети членки жертвують смачне печиво та спільно й радо підготовляють усе в кухні клубу.

в) **Суспільна опіка:** Відділ удержує „бабусю“ в Німеччині і висилає допомогу потребуючим у Польщі й Австрії. Окрім того постійно йдуть до Європи пачки з одягом. Референтка п-ні Сегер відвідує хворих у тутешніх лічницях і коли треба, організує збірки в користь їх. Частина доходу майже кожної імпрези йде також на цілі сусп. опіки.

г) **Фінансова:** Дохід Відділу складається з вкладок, імпрез збірок та на-

город т. зв. „клубів“, що їх успішно вела п-ні Ірина Назаревич. Прихід вивозив 1.107.59 дол. а розхід 755.33 дол.

Нова Управа: п-ні Наталія Мохнацька, голова, п-ні Євгенія Корчинська, містогорова, п-ні Ярослава Збир і п-ні Леонтина Мінчак, секретарки, п-ні Анна Мінчак, касієрка. Референтками стали: п-ні Ярослава Кобрин культ. освітньою, п-ні Євгенія Сегер, сусп. опіки.

Контр. Комісія: п-ні Емілія Михалецька, Анна Микита і Галина Кандюк.

Зафіто збори молитвою та відспіванням гімну СУА. Слідувала перекуска, під час якої членки дискутували над переведеними зборами та висловлювали свої побажання і проекти.

Я. Збир, секретарка

ШИКАГО, ІЛЛ.

Літературний Вечір Г. Черинь

Заходами 22 Відділу СУА в Шикаго відбувся 20. травня ц. р. в Домі УНС при Вестерн Евню літературний вечір письменниці Ганни Черинь.

За гарно прибраними столами засіли членки СУА, Українського Золотого Хреста й запрошені гості. Між ними представники місцевого літературного світу. За окремим столом — Ганна Черинь і виконавці програми. Імпреду відкрила голова 22 Відділу СУА п-ні Марія Яримович, а після вручення нашій письменниці квітів малою дівчинкою, п. Р. Завадович подав короткі інформації про Ганну Черинь і характеристику її творчості.

Опісля почалося читання вибраних творів. Твори для дорослого читача читали напереміну авторка і Рома Турянська; твори для дітей — Мілочка Решетник. Літературну програму доповнювали музично-вокальні вставки: „Любисток“, слова Ганни Черинь, музика Гр. Китастого — сольоспів Юлії Ключовської (сопрано) з форт. супроводом проф. Вас. Шутя і „Вальс“ (форт.) у виконанні Оксани Ліщинської.

У гурті молодих письменників на еміграції Ганна Черинь зайняла видне місце, як майстер слова, спроможний сказати рідній спільноті щось власне нове й оригінальне. Дотеперішній літературний доробок письменниці — то збірка поезій „Крешендо“ (1949) і показна кількість поезій, оповідань прозою, репортажів, рецензій, публі-

22 Відділ СУА у Шикаго влаштував Літературний Вечір Ганни Черинь. На світлині письменниця з Управою Відділу. Третя з-права — Ганна Черинь (із квітами), праворуч її голова Відділу п-ні Марія Яримович, а ліворуч референтка сусп. опіки п-ні Марія Курша. The UNWLA Branch 22 in Chicago arranged a Literary Evening in honor of the Ukrainian writer Hanna Cherin. The Board Members of the Branch presented Mrs. Cherin with a bouquet of flowers.

цистичних статей тощо, що постійно появляються на сторінках літературно-мист. журналів і преси. Письменниця не забуває також про мистецько-педагогічну літературу, співпрацює в журналі „Веселка“ і приготує окреме видання для дітей. Своєрідністю творчості Ганни Черинь є гостре відчуття дійсності, поєднане зі свіжою яскравою образністю і міцним поетичним висловом. Її теми, мотиви й ідеї виражені чіткими незадекорованими образами, що, розкриваючи прихований зміст відомих нам речей, явищ і почувань, впливають емоційно на читача. Цінна й цікава риса — сатира. А в загальному вся творчість письменниці сповита чимсь людським, жіночим і ширим.

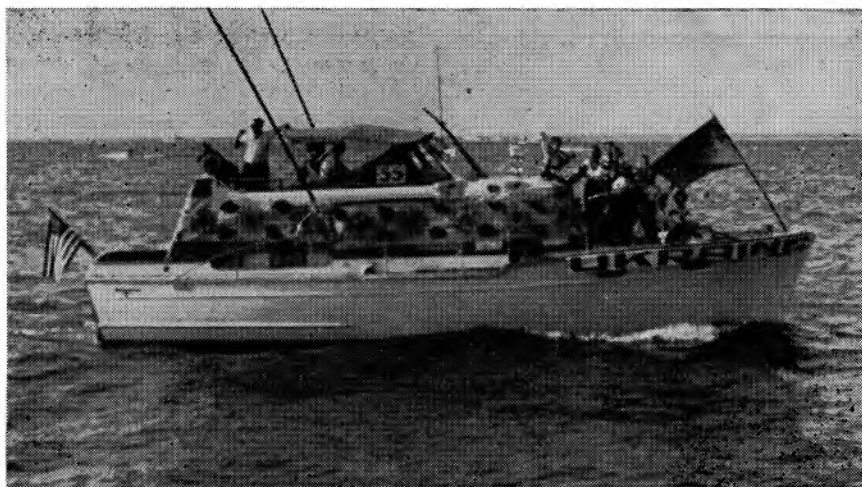
Вибір із творів письменниці, призначений для півторогодинного читання, поділявся на такі цикли: патріотичний, поет і природа, інтимна лірика, гумор-сатира, вірші для дітей ітп.

Авдиторія з увагою та зацікавленням слухала рецитацій і тепло відповідала на них, однаково нагороджуючи аплодисментами так сповнений патріотичного патосу твір „У храмі св. Софії“, як пройнятий ностальгією тугою „Андрія“ чи веселу „Французьку цюцю“ й подібні твори.

Напоєний поетичним настроєм вечір завершено коротким прийняттям із кавою та солодким. **Р. З.**

Делегатки 22 Відділу США учасницями на Конвенції Іллінойської Федерації Жінок

В днях 10., 11. і 12. травня 1960 р., в готелі Шерман в Шикаго відбулася 65 Конвенція Іллінойської Федерації Жінок, під кличем „Знання, вирозуміння і толеранція“. Понад тисяча жінок, зорганізованих у своїх клубках, взяли участь у Конвенції. Крім ділових звідомлень, учасниці прослухали цілий ряд цікавих доповідей; переплітаних музичними точками. Рівнож відбули спільно кілька екскурсій. Завершенням Конвенції був вибір нової управи, а на закінчення величавий бенкет. Наші делегатки мали спільний стіл із шведками, де мали змогу себе ближче пізнати і подати деякі інформації про Україну. Свою дружбу утривалили спільною знімкою і підписами на програмках. Учасницями Конвенції були пані: Марія Яримович як голова, і делегатки пп. мгр. Дора Рак і Анна Васильовська.

22 Відділ США в Шикаго взяв цього року участь у параді яхтів. Яхт із написом „Україна“ був прикрашений соняшниками і обома прапорами. На яхті членки 22 Відділу у стилізованому народньому вбранні.

The UNWLA Branch 22 in Chicago was invited to decorate a yacht for the Yacht Parade in June 1960. The ship was adorned with sunflowers and presented with a Ukrainian flag.

Українці в параді яхтів

В неділю 26. червня ц. р., під час Міжнародної Виставки в Шикаго, відбулась імпреза, де українська громада знов мала нагоду показати перед американською публікою, що Україна є і що її сини й доньки гідно її репрезентують.

Це на Міжнародній Виставці при Нейві Пір відбулась велика парада яхтів, на яких були репрезентовані різні національні групи. Перший раз до участі запросили в цій році й українську групу, якої репрезентацію взяв на себе 22 Відділ США.

Часу для приготувань було небагато, але для завзятих та працюючих членок США і того вистачило, щоб постаратись про декорації яхтів. Яхти прибрано нашими соняшниками, що так чудово заквітчують рідну землю.

Вже здалека майоріли на високих мачтах синьо-жовті прапори, а великі соняшники творили дуже гарну цілість з уставленими групами. Коли наші яхти наблизились до трибуни —

заповідач поінформував через голосники багатотисячну публіку, що на першій яхті плывуть українські козаки (були ними панове Борняк, Филипович й Лазурко — члени хору „Сурма“). Вони гордо проїхали перед трибуною, а п. Борняк з бандурою стоячи на самім переді човна, виглядав як справжній козак на чайці.

З наближенням другого човна заповідач знов обзнайомив публіку з українською групою. Цим разом яхт виглядав мов гарна в'язанка квітів — бо групу творили жінки, дівчата й діти в полтавських, гуцульських і борщівських строях. Заповідач пояснив, що Україна є шпихлірем Європи і тому українська група везе зі собою хліб, пшеничне колосся й квіти, а чудові соняшники є неначебо символом їхньої соняшної країни. (Цю групу творили пані: Яримович, Васильовська, Мікула, Крихтяк, Филипович і Зботанів, а також діти: Уляна Симчишин, Оксана Яримович, Уляна Крихтяк, Ростислав Зботанів). Уставлен-

НА КОНГРЕС В ІСТАМБУЛІ

Дня 22. серпня 1960 наша орг. референтка п-ні Анастасія Вокер відлетіла з Нью Йорку на Конгрес Міжнародної Жіночої Ради в Істамбулі, Союз Українок Америки буде знов репрезентований у цьому найвищому жіночому парламентаі.

Відділи США щедро зложили датки на кошти подорожі делегатки. Та все ще не зібрано повної суми, що її переїзд вимагає. Пригадуємо про те Відділам, що ще не причинились, а також тим, що лиш невеликі суми вплатили. Жертвуйте на кошти подорожі нашої делегатки!

ням груп і характеристикою займався проф. Зінченко.

Голова 9. Окр. Відділу Іллінойської Федерації Жінок висловила 22-ому Відділові США признання за мистецьке оформлення українських яхтів.

Вітаємо з новим успіхом усіх членок 22 Відділу США та всіх учасників паради українських яхтів.

При цій нагоді Управа 22 Відділу США складає щиру подяку всім, хто причинився до цієї такої потрібної доброї пропаганди серед американського громадянства.

Люся Самбірська
радіо-референтка 22 Від. США.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Авторський вечір Ярослави Острук

Дня 4. червня 1960 43 Відділ США перевів окрему імпрезу, влаштовуючи вперше авторський вечір. Тим більш радісно було, що письменниця Ярослава Острук є членкою Відділу.

Вечір відкрила голова Відділу п-ні Р. Богачевська й передала слово п-ні Л. Бурачинській. Редакторка Нашого Життя накреслила в кількох словах мистецьку силуетку письменниці і пояснила зміст цього вечора. Дотепер знаємо Ярославу Острук із спогадів і новель, поміщуваних у пресі. Недавно тому вона закінчила повість. Почуємо на цьому вечорі найважливіші уривки, що характеризують цілість.

Розпочалося мистецьке читання, що його по черзі виконували артисти Клявдія Кемпе-Гош і Ярослав Пінот-Рудакевич. Повість „Провалля“ показала переходи молодій дівчини, що в рямцях українсько-польських взаємин шукає свого життєвого шляху. Це широке полотно, що змальовує побут Галичини між обома світовими війнами. У майстерному читанні артистів воно вразило читачів своєю безпосередністю.

По закінченні присутні висловлювались до прочитаного. З відповідей видно було, що повість знайшла живий відгук. Письменниця подякувала наприкінці, а пані голова зокрила вечір.

Присутня

ЮТИКА, Н. ІІ.

Звіт із діяльності в 1960 р.

1. Вечір розваги для дітей. Дня 13. лютого зійшлося задовільне число ма-

лечі, яка з радістю вітала свою окрему „забаву“. Гри й хороводи, огляд фільму, пісеньки й танці вміло провадила п-ні Слава Козій. Голова п-ні Марія Когутяк вкладала багато праці й часу, щоб усі були вдоволені й щасливі. Буфетом завідували пп. М. Кропельницька і Рабарська. Успіх вечора піддав думку зорганізувати постійну світлицю для дітей дошкільного віку, що й буде незабаром здійснене.

2. Зустріч із письменниками. Відомі й загальнолюблені гумористи М. Понеділок і І. Керницький завітали в Ютику на запрошення Т-ва „Бесіда“ дня 13. березня ц. р. Але й тут не обійшлося без дбайливого жіночого доторку: пп. Володимира Смик і Романа Гарбовська приготували смачну вечерю, а голова п-ні Когутяк і касієрка п-ні О. Літинська подбали про численну участь Союзянок у вечорі й на бенкеті. П-ні Л. Волянська виступила зі сольо-співом при форт. супроводі мгр. З. Савицького.

3. Свято Жінки-Героїні. Сповнені бажанням гідно відсвяткувати найбільшу жіночу імпрезу, Союзянки вже заздалегідь взялися за підготову програми. Дня 27. березня все було готове. П-ні Ярослава Томич у вступному слові вказала на основні риси жінки-українки: її глибоку релігійність, сильне прив'язання до родини-традиції й жертвенний патріотизм. Такою жінка-українка з'явилася і в програмовому рефераті п-ні Л. Волянської, а природнім моттом її буде, як було й є:

**„Завжди терновий вінець буде краший, ніж царська корона,
Завжди величніша путь на Голготу,
ніж хід тріномфальний“.**

П-ні Ольга Мельник відспівала дві арії з опери „Запорожець за Дунаєм“ при форт. супроводі Христі Чорної. Дві народні українські пісні виконав терцет у складі Лілеї Волянської, Ніни Герець і Маріяни Бурак при супроводі Христі Чорної. Вокальні точки приготувала проф. Олена Кокодинська.

Інсценізація безсмертного твору Л. Українки „На Руїнах“ була короною вдалого вечора: в ролі пророчиці Тирци чудово виявила себе п-ні Оксана Лукашевич. Нестор Томич, Христя Чорна, Лілея Волянська та Наталка Смолій теж довели, що досвідчена рука режисера Ярослави Томич не дармо працювала. Біблійні костюми й декорації — імпрровізація п-ні Когутяк —

були бездоганні. Прихід із свята в сумі 20 дол. вислано до Централі на Фонд П'ятсот.

4. Великодній Базар. Дня 10. квітня заходами референтки сусп. опіки п-ні Дозі Савицької відбувся наш барвистий і різноманітний Базар.

Кераміка, писанки, вишивані серветки, фартушки і високоякісне печиво прикрасили столи нашої залі. До матеріальної удачі продажу приклали рук пані: К. Процьків, М. Кропельницька, Р. Рабарська, О. Літинська, В. Величко і В. Яцків. Прибуток 70 доларів.

5. Вечір Капелі Бандуристів. З ініціативи Комітету Сприяння Капелі при співучасті Відділу США дня 20. квітня відбувся вечір спогадів і пісень Капелі і про Капелю. Оригінальну програму, пов'язану в певну цілість, дуже добре вели ред. Іван Дурбак і мгр. О. Томич. Буфетом і орнаментуванням залі займалися пані: І. Запаранок, К. Процьків, М. Когутяк, М. Кропельницька, О. Літинська, О. Дурбак, Р. Рабарська та Л. Волянська. Прихід у сумі 45 дол. вислано на Фонд Капелі.

6. Свято Матері.
**Рідна мати моя, ти ночей не доспала,
І водила мене у поля край села,
І в дорогу далеку ти мене на зорі
провожала,**

І рушник вишиваний на щастя дала.

Щоб поклонитись їй — матері-українці, подякувати за „незрадливу, материнську, ласкаву усмішку“, численно зібрались молоді й молоденькі декламатори, співачки й піяністки, дня 8. травня.

Промову сказала Христя Чорна. При фортепійні чергувалися в грі: З. Яцків, Г. Гнап, Л. Яцків і Х. Чорна, зі сольо-співом виступали Лілея Волянська, Володимира Гнап і Стефанія Коцинда, а матері, сповнені захвату й любови, не могли намілуватись дорогими з'явами, що одні по одних виходили з віршованими привітаними (їх було понад десять). Успіх свята завдячуємо референткам: виховній п-ні Карлі Процьків та культ.-освітній п-ні Ярославі Томич (вони ж і вчительки українознавства у місцевій школі) та енергійній і діяльній голові Відділу п-ні Марії Когутяк.

7. Курс печення. Часто-густо наші членки, особливо молодші, висловлювали бажання удосконалити своє вміння варити, а зокрема пекти. Для цієї мети і зібрались ми у гостинно-

РОЗГЛЯДАЙМОСЬ ЗА МОЛОДИМ ТАЛАНТОМ

Щорічний вибір молодого таланту вже увійшов у традицію нашого журналу. Талановиті одиниці, що їх ми відзначили в минулих роках, знайшли признання й подив нашого загалу.

Тож підготовляймо вибір молодого таланту за 1960 р. Розглядаймо між талановитими одиницями в мистецькій, громадській і професійній праці!

РЕДАКЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

му домі Слави Козій 5. червня і, під наглядом досвідченої господині п-ні М. Когутяк, опрацювали кілька приписів печив: горіховий, крихкий і бісквітний торт, французькі коржики, креми та інше. При цій нагоді відбули й ширші сходини Відділу; прочитали обіжник із Централі, листи від вдячних людей із Німеччини та обговорили поточні справи. П-ні Слава Козій порадувала нас щедрим прийняттям, так що не одна з нас занедбала того дня „діету“.

8. Зустріч із представницею Окр. Ради. Дня 26. червня до Ютики завітали дві достойні гості: п-ні М. Крамарчук, голова Окр. Ради в Рочестері, та др. Є. Єржківська, культ.-освітній референтка Гол. Управи. В домі п-ні Людмилі Волянської, яка подбала й про перекуску, відбулися ширші збори Відділу.

З прегарним рефератом про життя й діяльність найбільшої української артистки Марії Заньковецької, сторіччя з дня народження якої святкує цього року вся Україна, виступила др. Є. Єржківська. Зібрані мали нагоду познайомитись із маловідомими та прецікавими фактами з життя великої корифейки рідної сцени, простежити її повне посвята й самозречення життя.

П-ні М. Крамарчук, що відразу завоювала собі серця наших членок милою появою та безпосередністю в підході до справ і людей, поінформувала нас вичерпно про широко закрену працю Окр. Ради, давала поради щодо конкретних місцевих проблем, на прямні для майбутньої, ще більш плодотворної праці та ділилася досвідом свого Рочестерського осередку. При цьому зібрано для Гуртка „Наша Батьківщина“ в Рочестері 10 дол.

Цією зустріччю, вдалою і корисною в найширшому розумінні того слова, закінчили ми наш діловий рік.

Доброго відпочинку і врожайного нового року!

**Людмила Волянська,
пресова референтка.**

СИРАКЮЗИ, Н. Й.

Літературний Вечір

Дня 10. квітня наш Відділ присвятив вечір жіночому альманахові „Перший Вінок“, що появилася у 1887 р.

Вечір розпочався вступним словом голови п-ні др. Євгена Єржківської.

Вона схарактеризувала збірник, як один із найкращих і найбагатших видань 80-тих років, що відзеркалював погляди й ідеали молодого українського жіноцтва тих часів. На чільній сторінці цього альманаху читаємо: „Виданий коштом і заходом Наталії Кобринської й Олени Пчілки“. То ж, не зважаючи на кордони, що ділили тоді українську землю, українське жіноцтво вважало себе монолітним та вмістило творні і наддніпрянок і наддністрянок. Добре підібрана літературна частина, глибоко опрацьований етнографічно-фольклорний матеріал, що відноситься до становища жінки в українському народі, добре розроблені й знамениті обосновані публіцистичні статті — все це склало цілість, що мусіла заімпонувати навіть тодішнім противникам жіночого руху. Це вперше зголосилася до слова й заманіфестувала себе в українській суспільності незнана, забута, промовчувана сила. Минуло 73 роки з часу появи „Першого Вінка“ і з того часу дорібок літературних і публіцистичних творів треба рахувати сотнями. Але серед цього багатства „Перший Вінок“ не втрачає свого передового місця й значення.

Про життя й діяльність ініціаторки „Першого Вінка“ — Наталії Кобринської подала детальні відомості у своїй доповіді п-ні Ірина Подюк, яка походить із тієї місцевості, де проживала Кобринська. Доповідачка широко й усебічно накреслила ту затьяжну й систематичну боротьбу, що її вела Н. Кобринська за рівноправність жіноцтва. Долю української жінки вона нероздільно зв'язала з долею українського народу. Кобринську глибоко хвилював стан української селянки, як і відсталість інтелігентки. Сьогодні рівноправність української жінки — це давно пройдений етап нашого суспільного розвитку, але заслугу в його започаткуванні має Наталя Кобринська разом із Оленою Пчілкою.

Після доповіді зачитано твори з „Першого Вінка“. Програмний вірш

Уляни Кравченко „На новий шлях“ прочитала п-ні Володимира Смик, вірш Дніпрової Чайки „Ой, широко лиман розливається“ прочитала др. Євгена Єржківська, а вірш Лесі Українки п-ні Єва Бішко. П-ні Стефанія Тишко прочитала вірш Олени Пчілки „Червоні корогви“, а діяло з „Останнього снопа“ Людмилі Старицької-Черняхівської читали молода СУМ-івка Ганна Плівчак та п-ні др. Є. Єржківська.

Велика подяка всім нашим учасницям, що своєю прекрасною передачею ознайомили присутніх із „Першим Вінком“. Управі ж нашого Відділу щиро дякуємо за влаштований та проведений літературний вечір.

Присутня

Річні збори 68 Відділу СУА

Дата: 22. травня 1960.

Відкрила збори голова п-ні др. Євгена Єржківська.

Президія зборів: п-ні Володимира Смик, голова, п-ні Ярослава Гапій, секретарка.

Протокол відчитала п-ні Валентина Гурська.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ має 43 членки. За звітний час відбулось 5 ширших сходин членок і 4 засідання Управи. Журнал Наше Життя передплачують 31 членки. В цьому році вдалося приєднати 13 передплатниць з-поміж членок, а дві поза Відділом.

б) Фінансова: до каси Відділу прибуло 1,496.42 дол., а витрачено 1,341.37 доларів.

в) Культ.-освітня: Відбувся Концерт Гагілок із гарно опрацьованим рефератом п-ні В. Смик про Великодні звичаї. Гагілки виводили діти школи українознавства, при фортепіані п-ні Галина Круль. Веселий Вечір, улаштований трохи пізніше, не вийшов надто весело, бо через несприятливу погоду з Ютики не прибули виконавці і треба було програму заповнити випадковими точками. Літературний Вечір, присвячений учасницям „Пер-

шого Вінка“, є зреферований у цьому числі. Святочні сходи в честь Жінки-Героїні: Доповідь прочитала п-ні Ірина Рубич, а деклямацію провела п-ні Володимира Смик. Товариська зустріч членок для проведів п-ні Меланії Бунецької, яка виїжджала з Сиракуз. На зустрічі прочитано сатиру про Свято Батька, а сам вечір пройшов у дружній, товариській атмосфері.

Окрім того на ширших сходах зачитувано реферати на різні теми. Стверджено, що культ.-освітню роботу дуже тяжко вести одній лиш референтці, тому в майбутньому для цієї роботи треба створювати комісію з трьох членок.

г) Виховна: Зорганізовано доповідь п-ні Марії Логазі про роль родини у вихованні дітей, яка викликала живу дискусію. Присутні висловили бажання продовжувати доповіді на такі теми. На нагороду кращих учнів школи українознавства передано з каси Відділу 50 дол.

г) Суспільна Опіка: Відділ вислав допомогу до захисту старих в Австрії та для школи в Польщі. Вислано дві пачки одягу до дитячого садку в Розенгаймі та до Югославії. Щомісяця Відділ посилає 5 дол. на дит. садок у Розенгаймі і бабусі в Європі 5 дол. Фонди на сусп. опіку Відділ черпає з добровільних внесків членок по 25 центів місячно, з коляди, з продажі печива і з двох забав.

д) Зв'язки: Влаштовано виставку нар. мистецтва для вчителів гайскулу. Більше не можна було зробити, бо не всі членки, через переобтяження професійними й родинними обов'язками, могли активно працювати.

Контр. Комісія у складі пп. Марії Логазі й Анастазії Кравс знайшли книги в найкращому порядку і висловили признання п-ні голові і членам Управи за виконану працю. Збори одноголосно уділили абсолюторію.

Нова Управа: п-ні Ольга Бачинська, голова; п-ні др. Євгена Єржківська, містогорова; п-ні Ярослава Гудзяк, секретарка; п-ні Зиновія Фрайзінгер, скарбник. Референтками стали: п-ні Ганна Курилко організаційною, п-ні Валентина Гурська пресовою, п-ні Ніна Возняк імпрезовою, п-ні Софія Фраціян виховною, п-ні Марія Граб зв'язків, п-ні Стефанія Слонська сусп. опіки. Культ.-Освітню Комісію вибрано в складі: пп. Оксана Федорович, Стефанія Жижневська і Єва Бішко.

Контр. Комісія: пп. Анастазія Кравс, Марія Логазі і Марія Павлів.

Збори закрила нововибрана голова п-ні Ольга Бачинська, подякувавши за довір'я.

Ярослава Гудзяк, секретарка

ЛОРЕЙН, ОГАЙО

Свято Жінки-Героїні

Дня 27. березня 1960 р. зійшлася громада м. Лорейн, щоб спільно з місцевим Відділом США віддати шану Жінці-Героїні.

Сцена скромно прикрашена темносиніми завісамн, на горі золотий тризуб, пониже золотими буквами напис „Поклін Героїням!“, а під написом, на столику, застеленому вишиваною скатертю, китичка червоних маків.

Під звуки пісні „Ми жертвою в бою“, що її співав хор Союзянок, вийшли на сцену дві пластунки і стали на стійці біля тризуба. За ними дві дівчинки в народніх строях зложили квіти поляглим героїням. Молитву „Прокляті роки“ Ю. Клена віддеклямувала членка Відділу п-ні Д. Трипняк, а п-ні М. Купчинська відчитала реферат про жінок-героїнь. Хор Відділу під проводом проф. Я. Барнича відспівав декілька гарних, відповідно підібраних до цього свята, пісень при акомпаніменті п-ні Д. Микити. Влодка Хованська, доня однієї з членок, продекламувала на тлі хору вірш І. Савицької „Далекій Україні“.

На закінчення коротка сценка з 3-ої дії „Марусі Богуславки“ — стріча матері з Марусею, підготована дбайливо п-нею Ярославою Барнич, виконана членками Відділу п-нею Стефанією Лучковською (Маруса) і п-нею Лідією Яців (мати).

Показ декоративних перекусок і прибирання тортів

Користаючи з нагоди, що до недалекого віддаленого від нас Клівленду переїхала на постійне відома зі своїх мистецьких здібностей у декоруванні тортів п-ні Ірина Кашубинська, Управа нашого Відділу запросила її провести одновечірній показ для членок Відділу і їх приятелів та знайомих нечленок.

Хоч час на те, з огляду на брак вільної залі, підібрано дуже невідповідний, а саме суботу вечір, коли то всі жінки працюючи й „дармуючі“ мають багато праці вдома, то однак на цей

показ зійшлося їх багато. Бо і як не використати такої нагоди, щоб навчитися чогось гарного й корисного? Тим більше, що зближалися Великодні свята, а далі час весняних забав і літніх пікніків, на які треба завжди щось пожертвувати до буфету.

Для пні вчительки приміщено посередині залі маленький столик-варстатик, на якому вона виробляла різні чуда-дива зі звичайних і дуже дешевеньких продуктів, як морковця, цибулька, біла ріпка, желатинові цукорки і т. п. Довкруги неї сиділи за довгими столами Союзянки й гості та з запертим віддихом слідкували, як з-під її рук виходили мистецькі прикраси.

Доказом успіху цього показу було те, що під час Великодніх гостин у багатьох Союзянок і не-Союзянок можна було побачити на полумисках яєчкові крокуси, сирні гіяцинти, ріпкові нарциси і т. п., а на першій весняній забаві нашого Відділу в буфеті пишався торт, прикрашений цукерковими рожами і мавив усіх присутніх своїм виглядом. Чи був смачний — не можемо вам, зі скромности, сказати.

Лідія Яців, прес. реф.

Вісті Фонду „Мати й Дитина“

ДИТЯЧІ САДКИ

(Докінчення з Н. Ж. ч. 7)

Народні строї. Вони потрібні дівчорі для святочних виступів та імпрез. Нажаль не всі садкові діти мають їх, а при добрій волі садівничок та матерей це можна б осягнути. Досі не придбали ще їх діти з Мюнхену-міста, Людвігсфельду і Розенгайму.

Труднощі садків. Як звичайно — цим є невідповідне приміщення, на що найбільше може нарікати Мозах. Цьому трудно зарадити, коли поблизу немає відповідного будинку й садок приміщений у бараківій кімнаті, що належить ІМКА.

Однаке виявляються, що приміщення — це не головна проблема. Клопотом є також брак персоналу. Більшість виїхала, а нових не прибуває. І так з жалем треба було закрити садок в Інгольштадті, що існував від 1953 р., через те, що садівничка п-ні Теодора Воляннюк виїхала, а нової в цій місцевості не знайшлося.

Певну трудність справляє садівничкам підшукування дитячих п'ес та іншого імпрезового матеріалу.

ВІТРАЖІ

СНІГОВЕ ЧУДО

Ісус Христос приходив щороку на землю в подоби убогого дитяти. Цього року малий Ісус вродився в лип'яниці на горах, чорний, як сажа, ще й з кучериками так дрібнонько завиваними, як горохові вуси. Мати Божа Апареціда¹⁾ одягнула його в смугасту драпку і сказала:

— Йди в місто, там готувлять Тобі свято, бо тут бідно; не маю вже навіть молока в грудях для Тебе.

Вона бачила, як серед агав і каміння маячило його чорне тіло, коли він біг, підкидаючи вгору білими п'ятами, мов м'ячиками. Був вечір. Сонце горіло, як вулкан, за стіжкуватого горою, і з садів неслися пахощі спілих манг.²⁾

Стара муринка Філомена рівноважила на голові велику бляшану пушку з консерв, наповнену водою, яку вона несла, як реліквію в процесії, на кам'янисту гору до своєї хатини, схожої на голубник.

— Так так, сину. Нема води, хіба що вночі впаде дощ і промочить тебе до кости. Тяжко прати білим білля, щоб заробити на риж і чорну квасолю.

Вона кинула йому кусок нудко-солодкої жакі,³⁾ яку він зловив у повітрі, як звинна котія.⁴⁾ Жака пригадала, що йому дуже хотілося їсти, бо ж він прийшов на світ цього року голодним муринятком.

На метушливій вулиці продавали перед наметами рум'яні манги. Ісус вибрав собі одну, найбільшу, і заточив у неї свої білі зуби. Несподівано кулаки посипалися на дитячу спину.

— Я тобі, злодійчаку, покажу, як красти мої манги!

Овоч покотився дорогою, а Ісусові мимохіть виступили в очах сльози. Вирісла велика юрба.

— Невже ж ви мене не пізнали? — спитав він.

— Так, я пізнаю тебе, то байстреня з лип'янок, що навчилося від нас красти манги! — сміявся мурин-п'яниця.

— Я не крав, я не можу красти. Вони ж усі мої, манги усіх підсонь, і гранатові яблука в садах Єрихону, і виноград на схилах Юдеї. О, ви нічого не розумієте!

— Бачите? Всі манги — його! Чим ти заплаатило за них, заялозене чортеня?

— Ну, не лай так дитини! Маеш за свою мангу, скупердяго! — і кулявий жебрак, Жоакін, поклав на дошку монету. Ісус подивився з вдячністю в його замрячені очі.

— Ходи, — сказав Жоакін і пошкунтильгав уперед. Вони минали ярмарок з крикливими продавцями раків у вузьких і задушних заулках, де сипалося з вікон усе непотрібне на вулицю: коробки з тютюну, помаранчеві лушпини, рештки їжі для бездомних котів, що світили переді-леними зіницями в темних, порошних кутках.

— Ти маеш таке невинне лице, хе, хе! Тобі тільки треба навчитися більше сприту, щоб спина не боліла.

1) Патронка Бразилії

2) Південний овоч

3) Південний овоч, схожий на бородавкуватого гарбуза.

4) Звірятко, схоже на велику безхвосту вивірку

Розпалений брук пік п'яти. Несло потом від пігментованих тіл і співанками, солодкими й нудкими, як жака.

— Знаєш, малий, твоє лице наводить на людей добрі гадки, милосердя. Я так міркую, чи не змінити мені мого зайняття.

Ісус подивився багатонадійно на нього.

— Чи ти не вважаєш, що кулявий жебрак мало заробляє? От сліпець — вже багато краще. Сліпець, ще й з провідатором, обдертим хлопчиком, так як ти, може заробити денно до п'ятсот крузейрів, відкласти собі на старість. Ти знав того горбатого Бенедикта? Бачиш, він помер вчора недалеко звідсіль, — авто переїхало його через груди, а коли його піднесли, то й посипалися гроші, як з мішка. Виявилось, що горб не був горбом, а скритою скарбницею. Мудра штука, хе, хе! Над сліпим теж люди милуються, як над п'яницею, тому я п'ю. Мені байдуже, під яким муром заточуся, щоб тільки капелюх впав дном вниз. І коли я прокидаюсь, бачу, що він майже повний дрібних монет. Милосердні душі накидали... Це — щира правда, малий. Ге, ге! Де ти дівся?

Але Ісуса вже не було. Він пішов, де перед ним у темряві блищали яскраво освітлені ворота церкви.

— Добре хоч, що я близько мого дому, — промовили його втомлені уста.

В церкві було так багато людей, що ворота не зачинялися. Ісус хотів пропхатися до вітваря, але його не пускали.

— Куди ти пхаєшся? Сиди собі тут тихо.

До вітваря було задалеко, з трудом він дістався до амвону. Люди завмерли, бо серед урочистості з'явилось вгорі над ними чорне личко, і, піднявши очі вгору, він промовив:

— Я світло світу.

Понісся здушений сміх.

— Чорне те світло, — сказав хтось півголосно. Люди підхопили ті слова, і церква дудніла від дотепів і приказок. Хтось побожний тягнув Ісуса за драпку додолу.

— Не вірите? Я, я... зроблю чудо. Дивіться, надворі падає сніг!

Хтось здвигав раменами, хтось жалів безумну дитину, але нараз дійшло знадвору заворушення, холодна хвиля обняла цілу церкву.

— Падає сніг! Дивіться, сніг над тропічним містом!

Всі забули про Богослужбу, всі метнулися надвір, штовхалися, щоб скоріше побачити те дивне явище.

— Це — наслідки атомних бомб і потрясень землі; пересувається підсоння, як за льодових епох, — пояснив професор метеорології.

Церква зосталася порожня з Ісусом на амвоні.

— Вони не хочуть вірити в мене. Чи є чого родитися завжди наново? Хай ангели сплетуть мені з рук крісельце і понесуть мене в небо, — сумно думав він.

Злетіла голубка, і пролунав голос:

— Їм буде заважно. Терпи, Мій любий Сину.

* * *

Минає Ельше з дактилями, мов янгарами, на на пальмах; ми попадаємо на якусь драгтиву бічну дорогу, і шофер не знає, куди крутити керівницею. З сіток злітають клунки, тіло пані Сабіни трясеться, як дриглі, а Жука дістає напад сміху, за що панна Гільда морозить його поглядом. Але кінець кінців перед нами виростає Пенісколя — мальовниче містечко на горяному півострові з довгим, пласким берегом. Якби ви бачили, як Шардон кидається по скойки! Справді, їх тут повно, в різноманітних барвах, є навіть чудові рівномірні білі зорі і цятковані шкаралущі слимаків. Шардон забуває за світ, не говорить ні з ким, але як я нечутно підходжу до нього, дослухаюся чогось, наче григоріянський *Magnificat*, з його рота.

Яринина голова горить західнім сонцем на тлі з білого і піскового каменю, де-не-де помальованого синькою, а темнозелені кипариси віють із горба, і я не можу відірвати від того всього очей. Якесь хвиля перекотилася аж під горло, що ми мусимо скриватися, як винні, що вона не погодилася жити зі мною.

Тепер ми радо вибираємо вечорами оповідання з релігійними мотивами і ждемо, що Шардон буде щось говорити. Але він мовчить. Тільки часом його шортка рука (мені чомусь завжди здається, що його руки мусіли колись у Бретонії тягнути рибацькі сіті) робить жест, неначе хотіла б відігнати настирливість мухи.

Яринине оповідання в обличчі моря віє буденністю і легким сумом. Але я бачу, як за ними широко витріщає очі жорстокість, як виростає розпука.

— Хтось приніс дітям на подвір'я рябе котеня. Воно було пухнате і дивилося на світ цікавими круглими оченятами. Кожне з дітей хотіло мати його на руках; вони поривали його, як хижі звірята і душили до себе. Один хлопчик сказав, що котеням можна цікаво погратися: підкидувати його вгору, як м'яча, бо тато оповідав, що котики завжди падають на лалки.

„Цікаво!“ — загуділи діти. „Побачимо, чи то правда!“ І справді: котик упав на свої лалки, як на пружини.

„Ще раз, ще раз!“ — тішилися діти. По кільканадцятьох разях котеня ледве тягнуло за собою ноги.

„Треба кинути його лапками вгору, цікаво, чи воно перекинеться“, радив хлопчик. Але котеня не перекинулося й простягнуло серед подвір'я свій хребетик. Діти побачили, що воно не ворушилося й перелякано подивилися на хлопчика-пустуна.

„То був, видно, зіпсований котик“, сказав він. „Ходім краще гратися м'ячем.“

Діти побігли.

Але в городі, між цвітучими горохами, плакала мала дівчинка над мертвим котиком, бо мама їй розказувала, що котики не мають вічної душі. Але мала дівчинка не могла собі уявити, що добрий Бог може бути подібний до недоброго хлопчика, і вона молилася щоранку і щовечора, щоб добрий Бог узяв бідного котика до неба.

Шардон скинув камаші й черевики, сидить збоку й пересипає, як пісковий годинник, зернятка чоток з руки в руку. Раптом зривається і біжить в напрямі малої дуни, покритої кушниками присохлої трави. Ми затривожені, що таке? Шардон відгребує парасолем

чудову велику мушлю з мережаними рубцями і жовто-рожевими пругастими узорами. Він явно показує своє вдоволення і прикладає мушлю до вуха.

— Шумить? — допитується пані Сабіна.

— Ще й як! Хочете послухати? — Мушля мандрує з рук до рук. Це справді — досконале морське диво.

Ярина довго слухає шуму мушлі.

— Як вічність, правда? — каже Шардон. — Така собі мушля тільки й шумить вічністю, як гарно, правда, Ярино?

— Вона шумить морем, — перечить Ільонка.

— Але Ільонко, море теж шумить вічністю! Хіба ви не знаєте?

Ми всі хочемо спробувати Шардонового щастя й до сутінку ходимо, як чаплі, по надбережних дунах. Але щасливий тільки Шардон, очевидно. Він розтабурався, за дозволом старого рибалки, на човні „Stella Maris“ і гукає нам на добраніч:

— Я на певному човні! Кому затісно в шатрі, хай іде сюди!

Досхід сонця Шардон направляє з рибалкою сіті. Вони оба наповнили ранок вигуками і реготом і побудили нас всіх. Беріг холодний, Жуці зовсім закоцябли пальці, а пані Сабіна зробилася схожою на Шардонову бурякову хустку.

— Щипає, як рак, правда? Ха-ха-ха! Хай я не Андрé Шардон, коли ми всі не будемо довго пам'ятати цієї ранньої осені!

Андрé Шардон. Це зовсім зрозуміле. На листах стояло завжди А. Шардон.

Д-р Айнгер мішає на ватрі якусь спорошковану крейду з водою, додає до того цукру і трохи рудої глини. Виходить кава, нормальна кава.

Андрé Шардон . . . Це зовсім природне, що великий апостол, який проповідував серед моїх предків на високому березі Дніпра і об'явив свою візію будучої золотобанної столиці України, прибирає в історії різні костюми: раз білобородого святця з іконою з символом кривавого хреста, раз рудий поріст і чернечу рясу з Печерської Лаври, раз чистоголене обличчя, камаші і парасоль. Але це смішне. Смішно, що Шардон — абé, їй Богу.

Зрештою, хто його знає. Може і він для когось собі священик. Для ненормальних, умово хворих, або таких, про яких кричать журнали, репортери, вивіски, яких злоязика юрба обертає в болото. (Бо в дісності і над їх стражданням ходить сонце, правда?) Вони не зрікаються гріха, але зречення має тільки тоді значення, коли людині дано більше, ніж одну можливість. Їй не дано жадних; вони не мають друзів, не ждуть ні від кого зрозуміння. Може часом у них будиться охота кинутися з хмародера на твердий асфальт, але що тоді, коли хто з них вірить у щось поза твердим асфальтом? Тоді він мабуть христиться і вертається назад у неминуче життя. А там вони найдуть Шардона, смішного абé в буряковій хустці, який збирає скойки, направляє сіті і не скаже більше, як: „Мій Боже! Будь над грішними і праведними!“

Вісті Фонду „Мати й Дитина“

ШКОЛИ

Продовжуємо звітування за шк. рік 1958-59. На жаль, не всі навчальні станиці надіслали свої звідомлення за той час. Та з надісланих можемо робити висновки й порівняння з минулорічним станом.

Стан шкіл. Шкільні звіти обіймають сім шкіл українознавства. У тому є 5 під патронатом Відділів США (Ерлянген, Мозах, Мюнхен-місто, Розенгайм, Людвігсфельд), а два під патронатом інших установ (Самопоміч у Філадельфії і ОУЖ Німеччини). Навчальні станиці з Авгсбургу й Вінендену звідомлення не прислали, хоч школи були чинні цілий шкільний рік.

Час заснування. Найдавніше засновані школи в Мозаху і Мюнхені-місті (1952), а найновішою є школа в Гайдельбергу, заснована в 1959 р.

Кількість дітей. Найбільша кількість дітей є в Мюнхені-місті (47), друга з черги школа в Людвігсфельді (40), найменша кількість дітей в Ерлянгені (6). У цілому кількість дітей виносила на початку шк. року 144 дуси, а на кінці 132. Це число змаліло в порівнянні з минулим роком, коли воно вагалось між 177 і 150. Та коли взяти до уваги дітей Авгсбургу і Вінендену, що не вчислені тут, то це зменшення не надто велике. Як причину подають виїзд батьків на еміграцію.

Години навчання. Більшість шкіл діє тільки в суботу по полудні. Найбільше годин навчання тижнево відбувають у Мюнхені-місті (20), а потім у Людвігсфельді (7 і пів). В одній школі (Ерлянген) вчили 5 годин тижнево, а в двох (Розенгайм і Ляндсгут) по 4 години. Три години триває навчання в Мозаху, а дві години в Гайдельбергу. У цілому в школах українознавства відбули 38 годин тижневого навчання.

Приміщення. Справа з приміщенням шкіл трохи покращала, бо тільки в одній школі навчання відбувається в приватній кімнаті (Ерлянген). Прочі школи приміщуються в кімнатах ІМКА, Югендгайму й нім. дит. садку. В Мюнхені діти навчаються у приміщенні Апостольської Візитатури.

Бібліотеки. Майже при всіх школах є бібліотеки, за винятком Ерлянгену і Гайдельбергу. Найбільша бібліотека знаходиться в Мюнхені-місті (348 книжок), а друга з черги в Мозаху

УВАГА!

УВАГА!

ВИСИЛКА ПАЧОК В УКРАЇНУ

Висилаємо пачки аж до 44 фунтів звичайною і летунською поштою, чи то принесені до нас особисто, чи переслані поштою, та негайно виготовляємо документи.

Як уже відомо, можна пересилати у пачках тільки нові речі. Також радимо посилати менше готових речей, бо оплати від них вищі.

Маємо на складі великий вибір різnorodних товарів (шкіра, матерії, полотна, хустки і т. п.) до пачок, які продаємо по дуже низьких цінах.

ПАЧКИ НАДАЄМО НА ПОШТУ ТОГО САМОГО ДНЯ, КОЛИ ДО НАС ПРИНЕСЕТЕ, А ДРУГОГО ДНЯ ОДЕРЖИТЕ З ПОШТИ ПОСВІДЧЕННЯ. Тому наші пачки доручують: летунські за 6—10 днів, а звичайні за 4—6 тижнів. Хто не вірить, може переконатись.

General Parcel & Travel Co.

632 W. Girard Ave., Philadelphia 23, Pa.

Tel. WA 5-8878

ІНЖ. О. СТОЙКЕВИЧ

(200 книжок), найменша в Ляндсгуті (46 книжок) Книжки подаровані патроном, ОУЖ, Укр. Вільним Університетом, ЦІУЕ і зібрані між громадянством.

Дожива видавалась усюди, як і давніше. Діти діставали підвечірок, що складався з молока, чаю або какао з булкою з маслом та м'ясивом. Окрім того ще були овочі. Займались тим Відділи ОУЖ в Мозаху, Мюнхені-місті, Людвігсфельді. У Ляндсгуті дбав про це Батьківський Комітет, а в Ерлянгені, Розенгаймі і Гайдельбергу — вчителі.

Батьківський Комітет. До існуючого вже Комітету у Ляндсгуті (голова п. Микола Гук) прибув новий Батьківський Комітет у Мюнхені-місті (голова др. М. Заяць). Можливо, що й інші навчальні станиці з часом створять його.

Народне вбрання. Одна тільки станиця в Мозаху подбала про те, щоб усі діти його мали. В Мюнхені, Людвігсфельді і Розенгаймі не всі діти його мають, а в Ляндсгуті один тільки хлопець. А народне вбрання — це дуже гарний засіб, що дає дітям змогу гордитися своїм.

Закінчення початкової школи. Згідно зі звітами — 20 дітей закінчило початкову школу, з того 14 стало вчи-

тись у гімназії, а 6 в інших середніх школах.

Труднощі станиць. Залишились тіми ж, що в минулому році. Це є — брак фахових учительських сил і доброго приміщення. Байдужність батьків вже почали переборювати, створивши ще один Батьківський Комітет.

Срібна Зірка

Збірник віршиків і оповідань
Упорядкувала Марія Юркевич

Відбитка з „Н. Ж.“

ЦІНА 50 Ц.

Замовляти в Централі США

Веселі віршики знайдете
у збірнику К. Перелісної
„О И, ХТО ТАМ?“
Гарні ілюстрації, кольорова
обгортка. — Коштує 80¢.

Замовляти в Централі США

Return to:
 "OUR LIFE" Magazine
 909 N. Franklin St.
 Philadelphia 23, Pa.
 RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Серія I. Ст. 6. — UKRAINIAN DESIGNS

Взори з Київщини

Вгорі взір із жіночої сорочки в с. Жуляни

Внизу взір із жіночої сорочки в с. Іванків

ВІСТІ З ФОНДУ „МАТИ Й ДИТИНА“

(Докінчення зі ст. 30)

Делегатури ОУЖ. Ініціативу до заснування садків дали делегатури ОУЖ і вони й далі є їх опікунами. Тому треба відмітити їх дбайливу увагу й заслуги. І так у Мозаху діє п-ні Ольга Пеленська, в Інгольштадті п-ні Іраїда Савків, у Мюнхені-місті п-ні Марія Гарабач, у Людвігсфельді п-ні Стефанія Мороз. За співпрацю й увагу до станиці належить їм щира подяка.

ЮТИКА, Н. Й.

Великодня Писанка

Великодню Писанку використовуємо на збірку для залишенців. П-ні Я. Томич збрала 41 дол., п-ні Марія Смолій 21 дол. Пожертви зложили по 5 дол. п-ні В. Величко, по 4 дол. п. д-р В. Когутяк, по 3 дол., пп. Я. Томич, Н. Лукашевич, Р. Сербин, по 2 дол. пп. Б. Кізык, Л. Волянська, М. Козар, Я. Яцковська, П. Подолянка, П. Ралько, М. Кучера, по 1 дол. пп. Г. Гнап, К. Процьків, В. Запаранюк, В. Івасів, С. Мельник, Ф. Літинський, І. Чорний, М. Косар, інж. А. Вербенць, О. Войтович, І. Топольницька, Т. Непорайний, Є. Кахникевич, д-р Ю. Рабій, Я. Лужний, П. Ликтей, М. Смолій, З. Боднарчук, І. Федорняк, І. Кошикар, П. Андроняк, О. Жоконинська, Т. Савицька, О. Гуцал, О. Коцинда, Р. Рабарська, Н. Топольницька, І. Дурбак та два з нечиткими прізвищами.

Прихід із лист і з Базару в сумі 120 дол. вислано залишенцям. **Л. В.**

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА

Поручає

п'еску Марійки Підгір'янки

В ЧУЖІМ ПІР'І

для дитячих вистав

Комплет (11 примірників для всієї роль) коштує 5.50 дол., разом із пересилкою.